

Miasto Bartoszyce

RAPORT Z REALIZACJI

**„Programu ochrony środowiska Miasta
Bartoszyce do roku 2030”**

OBEJMUJĄCY LATA 2021-2022

Olsztyn, grudzień 2023 r.

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp.....	3
2.	Podstawowe informacje dotyczące zapisów „Programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce”	3
2.1.	Cele i kierunki działań	3
2.2.	Zadania planowane do realizacji przez samorząd lub jego jednostki organizacyjne oraz zadania monitorowane	5
3.	Część sprawozdawcza	11
3.1.	Zestawienie zrealizowanych zadań własnych.....	12
3.2.	Zestawienie zrealizowanych zadań monitorowanych.....	35
3.3.	Wskaźniki realizacji programu	48
4.	Wnioski i zalecenia	49

1. WSTĘP

Program Ochrony Środowiska jest narzędziem realizacji polityki ochrony środowiska, zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych gminy. Określa obszary, kierunki interwencji i zadania służące poprawie stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego jej mieszkańców. Sporządzenie gminnego programu ochrony środowiska jest obowiązkiem gminy w myśl art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j.: Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 z późn. zm.). Realizacja programu jest monitorowana, a Burmistrz/Wójt co dwa lata przedstawia Radzie sprawozdanie z jego realizacji.

Aktualny „Program ochrony środowiska Miasta Bartoszyce do roku 2030” Rada Miasta Bartoszyce przyjęła do realizacji uchwałą nr LII/327/2022 z dnia 28 kwietnia 2022 r.

Zgodnie z wymogiem art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz zapisami „Programu...”, Burmistrz Miasta Bartoszyce jest obowiązany dokonywać oceny realizacji programu i przygotowywać raporty z wykonania programu i przedstawiać je Radzie Miasta. Niniejszy raport stanowi realizację tego obowiązku.

Raport z realizacji „Programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce do roku 2030” zawiera:

- kontrolę zgodności wykonania zadań wyszczególnionych w niniejszym programie z harmonogramem realizacji programu na lata 2021-2022;
- ocenę realizacji celów i działań określonych w programie opartą na wskaźnikach.

2. PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE ZAPISÓW „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA MIASTA BARTOSZYCE”

2.1. Cele i kierunki działań

„Program ochrony środowiska Miasta Bartoszyce do roku 2030” zawiera w szczególności:

- odniesienie do krajowych, wojewódzkich i powiatowych dokumentów o charakterze strategicznym i programowym,
- ogólną charakterystykę miasta,
- ocenę obecnego stanu środowiska w mieście (z uwzględnieniem dziesięciu obszarów przyszłej interwencji: /1/ ochrona klimatu i jakości powietrza, /2/ zagrożenia hałasem, /3/ pola elektromagnetyczne, /4/ gospodarowanie wodami, /5/ gospodarka wodno-

ściekowa, /6/ zasoby geologiczne, /7/ gleby, /8/ gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, /9/ zasoby przyrodnicze, /10/ zagrożenia poważnymi awariami),

- cele, kierunki interwencji i zadania wynikające z oceny stanu środowiska oraz harmonogram rzeczowo-finansowy;
- opis systemu realizacji POŚ.

Poniżej zaprezentowano syntetyczne zestawienie celów i kierunków interwencji przypisanych poszczególnym obszarom interwencji:

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
Ochrona klimatu i jakości powietrza	P.I. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	1. Zarządzanie jakością powietrza w Bartoszycach
		2. Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z produkcji ciepła.
		3. Zmniejszenie emisyjności w transporcie oraz zwiększenie dostępności i atrakcyjności transportu publicznego.
		4. Ograniczanie emisji zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych oraz produkcji ciepła.
Zagrożenia hałasem	ZH.I. Poprawa klimatu akustycznego	1. Zarządzanie jakością klimatu akustycznego.
		2. Poprawa standardów klimatu akustycznego
		3. Ograniczanie hałasu przemysłowego
Pola elektromagnetyczne	PEM.I. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	1. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych
Gospodarowanie wodami	GW.I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla wód (JCWP i JCWPd)	1. Poprawa jakości wód powierzchniowych
		2. Ochrona zasobów i jakości wód podziemnych
	GW.II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią poprzez zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wodnych i zmniejszenie ryzyka powodziowego	3. Przeciwdziałanie suszy
		4. Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego
		5. Zwiększenie zdolności środowiska do gromadzenia i przetrzymywania zasobów wodnych
Gospodarka wodno-ściekowa	GWS.I. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	1. Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodno-ściekowej
		2. Ograniczenie zużycia wody oraz ochrona zasobów wód podziemnych
Gleby	GL.I. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu	1. Zachowanie funkcji rolno-środowiskowych i gospodarczych gleb
		2. Rekultywacja oraz remediacja gleb
Gospodarka odpadami	GO.I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój miasta	1. Gospodarka odpadami zawierającymi azbest
		2. Zapobieganie powstawaniu odpadów
		3. Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami
Zasoby przyrodnicze	ZP.I. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej	1. Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu
		2. Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków
		3. Ochrona oraz tworzenie zieleni na terenach zabudowanych
		4. Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych regionu

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
	ZP.II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	5. Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych
	ZP.III. Zwiększanie lesistości	6. Zwiększenie lesistości
Zagrożenia poważnymi awariami	PAP I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków	1. Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii
		2. Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych

źródło: Program ochrony środowiska Miasta Bartoszyce do roku 2030

2.2. Zadania planowane do realizacji przez samorząd lub jego jednostki organizacyjne oraz zadania monitorowane

W ramach Programu, gmina zaplanowała realizację 68 zadań własnych.

Tabela 1 przedstawia harmonogram realizacji zadań programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce, planowane na lata 2021-2022.

Tabela 1 Harmonogram realizacji zadań własnych

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty (zł)	Źródła finansowania	Uwagi
					2021-2022		
Ochrona klimatu i jakości powietrza (P)	1. Zarządzanie jakością powietrza w Bartoszycach	1.1.	Opracowanie, aktualizacja i monitorowanie Programu ograniczania niskiej emisji lub Programu Gospodarki Niskoemisyjnej				
		1.1.1	Aktualizacja założeń do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	Urząd Miasta	14 000,00	Środki własne	-
		1.1.2.	Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej	Urząd Miasta	10 000,00	Środki własne	-
		1.2.	Prowadzenie monitoringu jakości powietrza (w tym monitoringu uzupełniającego)				
		1.1.2.	Zakup i uruchomienie czujników jakości powietrza	Urząd Miasta	x	Środki własne	-
		1.3.	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych (mpzp, suikzp) zapisów wpływających na ograniczenie emisji zanieczyszczeń	Urząd Miasta	x	-	W ramach bieżącej działalności
		1.4.	Edukacja ekologiczna w zakresie jakości powietrza oraz promocja zasad efektywności energetycznej, a także kształtowanie prawidłowych zachowań dotyczących szkodliwości spalania odpadów oraz paliw niskiej jakości w piecach i kotłach indywidualnych				
		1.4.1	Edukacja ekologiczna	Urząd Miasta	x	Środki własne	-
		1.5.	Kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów w piecach domowych	Urząd Miasta	x	-	W ramach bieżącej działalności

Report z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty (zł)	Źródła finansowania	Uwagi		
					2021-2022				
2. Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z produkcji ciepła		2.1.	Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych	Urząd Miasta	x	Środki własne	-		
		2.2.	Tworzenie systemów zachęt i wsparcia dla mieszkańców w celu wymiany i dalszej eksploatacji niskoemisyjnych źródeł ciepła (w szczególności dla mieszkańców zagrożonych ubóstwem energetycznym)						
		2.2.1.	Wsparcie dla mieszkańców w celu wymiany i dalszej eksploatacji niskoemisyjnych źródeł ciepła	Urząd Miasta	30 000,00	Środki refundowane z WFOŚiGW	Środki w podziale na: 16 tys. zł/2021 r. 14 tys. zł/2022 r. Porozumienie zawarte dn. 08-11-2019, aneksowane 24-05-2021 (zawarte na rok tj. do 24-05-2022)		
		2.4.	Inwentaryzacja źródeł niskiej emisji – ogrzewania lokali mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej	Urząd Miasta	x	Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków	W ramach bieżącej działalności		
		2.5.	Wytwarzanie, dystrybucja i promowanie energii elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze wszystkich źródeł odnawialnych						
		2.5.1.	Montaż instalacji OZE w budynkach będących w zasobach miasta	Urząd Miasta		Środki własne			
		2.6.	Poprawa efektywności energetycznej budynków (w tym termomodernizacja) oraz kompleksowe zarządzanie energią w budynkach publicznych, w tym audyty energetyczne						
		2.6.1.	Projekt termomodernizacji i odwodnienia budynku ZSP Nr 1 (PP Nr 6) oraz termomodernizacja budynku ZSP nr 1	Urząd Miasta	333 000,00	Środki własne	W tym dokumentacja projektowa 33 000,00		
		2.6.2.	Wymiana stolarki okiennej w zasobach komunalnych	Urząd Miasta	27 000,00	Środki własne	-		
		2.6.3.	Docieplenie stropodachu i remont pokrycia dachowego w budynku u. Witosa 27A	Urząd Miasta	70 000,00	Środki własne	-		
		2.6.4.	Remont i modernizacja wraz z wyposażeniem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bartoszycach	Urząd Miasta	3 602 038,19	Środki własne MKiDN	środki własne ok. 2 mln zł, dotacja - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego 1,7 mln zł		
		2.7.	Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego						
		2.7.1.	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Bartoszyce (program SOWA)	Urząd Miasta	618 532,00	Środki własne, NFOŚiGW-pożyczka	Kontynuacja z 2020 r. całkowita kwota wykonania zadania 1 290 875,00 zł		
		2.7.2.	Modernizacja oświetlenia ulicy Traugutta, Mierosławskiego, Park Elżbiety	Urząd Miasta	200 000,00	Środki własne	-		
		3. Zmniejszenie emisyjności w transporcie oraz zwiększenie dostępności i atrakcyjności transportu publicznego		3.1.	Budowa i przebudowa dróg gminnych oraz krajowych, wojewódzkich i powiatowych				
				3.1.1.	Przebudowa ul. Sosnowej	Urząd Miasta	556 721,37	Środki własne Fundusz Dróg Samorządowych	Kontynuacja z 2020 r.
				3.1.2.	Modernizacja ul. Staszica	Urząd Miasta	670 645,00	Środki własne Fundusz Dróg Samorządowych	Kontynuacja z 2020 r.
				3.1.3.	Przebudowa ulicy Chopina w Bartoszycach	Urząd Miasta	23 515,00	Środki własne	Kontynuacja z 2020 r., całkowita wartość zadania - 943 515,00
				3.1.4.	Remont nawierzchni przy ul. Partyzantów	ZUK	70 000,00	Środki własne	
3.1.5.	Wykonanie nakładki asfaltowej ul. Hubalczyków			Urząd Miasta	87 999,98	Środki własne	-		

Report z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty (zł)	Źródła finansowania	Uwagi	
					2021-2022			
		3.1.6	Przebudowa ul. Andersa	Urząd Miasta	1 961 403,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	1 961 403,00 całkowita kwota realizacji zadania	
		3.1.7	Przebudowa ul. Struga	Urząd Miasta	1 543 676,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	1 543 676,00 całkowita kwota realizacji zadania	
		3.1.8	Przebudowa ul. Polnej	Urząd Miasta	3 683 293,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	3 683 293,00 całkowita kwota realizacji zadania	
		3.1.9	Przebudowa ul. Ogrodowa	Urząd Miasta	x	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	1 244 350,00 całkowita kwota realizacji zadania	
		3.1.10	Przebudowa ul. Lelewela	Urząd Miasta	x	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	952 990,00 całkowita kwota realizacji zadania	
		3.1.11	Przebudowa ul. Szymanowskiego	Urząd Miasta	x	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	458 285,00 całkowita kwota realizacji zadania	
		3.1.12	Przebudowa ul. Brzozowa, Zielona, Kwiatowa	Urząd Miasta	x	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	2 343 020,00 całkowita kwota realizacji zadania	
		3.1.13	Przebudowa ul. Szrajbera	Urząd Miasta	x	Środki własne	Całkowita wartość zadania 1 000 000,00	
		3.1.14	Przebudowa mostu na Rzece Suszycy w ciągu ul. Leśna	Urząd Miasta	1 300 000,00	Środki własne Polski Ład	-	
		3.3.	Przygotowanie infrastruktury komunikacyjnej miast do obsługi samochodów elektrycznych (m.in. punktów ładowania samochodów osobowych)					
		3.3.1	Punkt ładowania samochodów - parking ul. Boh. Warszawy	Urząd Miasta	x	Środki własne	-	
		3.5.	Poprawa funkcjonowania systemu komunikacji publicznej, m.in. budowa, przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych, itp.					
		3.5.1	Naprawy przystanków autobusowych	Urząd Miasta	2 000,00	Środki własne		
		Zagrożenia hałasem (ZH)	1. Zarządzanie jakością klimatu akustycznego	1.2.	Stosowanie zasad ochrony przed hałasem oraz uwzględnianie wyników map akustycznych w nowotworzonych planach zagospodarowania przestrzennego	Urząd Miasta	x	-
1.3.	Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego							
1.3.4	Edukacja ekologiczna			Urząd Miasta	x	Środki własne	-	
2. Poprawa standardów klimatu akustycznego	2.1.		Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów) i utrzymywanie nawierzchni w dobrym stanie technicznym	Urząd Miasta	x	-	W ramach bieżącej działalności – remonty nawierzchni drogowej	
	2.2.		Wprowadzanie ograniczeń prędkości ruchu na terenach zabudowanych oraz inteligentnego sterowania ruchem	Urząd Miasta	x	-	W ramach bieżącej działalności	
	2.3.		Wprowadzanie ograniczeń wjazdu pojazdów ciężarowych do centrów miast i terenów osiedli mieszkaniowych	Urząd Miasta	x	-	W ramach bieżącej działalności	
	2.4.		Stosowanie nowoczesnych nawierzchni niskohałasowych, w przypadku remontów i przebudów odcinków drogowych	Urząd Miasta	x	-	W ramach bieżącej działalności	

Report z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty (zł)	Źródła finansowania	Uwagi	
					2021-2022			
Pola elektro-magnetyczne (PEM)	1. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych	1.2.	Wprowadzanie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ochrony przed polami elektromagnetycznymi.	Urząd Miasta	x	-	W ramach bieżącej działalności	
		1.3.	Ograniczenie zużycia wody na terenach miejskich, w przemyśle (np. recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody)					
Gospodarowanie wodami (GW)	1. Poprawa jakości wód powierzchniowych	1.3.1.	Ograniczenie zużycia wody na terenach miejskich (np. recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody)	Urząd Miasta	x	-	W ramach bieżącej działalności	
		3.1.	Realizacja założeń Planu przeciwdziałania skutkom suszy (na lata 2022-2027)	Urząd Miasta	x	-	W ramach bieżącej działalności	
	3. Przeciwdziałanie suszy	3.2.	Promowanie katalogu działań i zadań służących minimalizowaniu następstw suszy (np. zbieranie deszczówki, łąki kwietne zamiast trawników, zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach i na wsi, wprowadzanie i utrzymanie zadrzewień śródpolnych i przydrożnych)					
		3.2.1	Edukacja ekologiczna	Urząd Miasta	x	Środki własne	-	
		3.3.	Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczów na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury					
		3.3.1	Opracowanie operatów wodnoprawnych na odprowadzanie wód opadowych	Urząd Miasta	60 000,00	Środki własne		
		3.3.2	Opracowanie programu gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi	Urząd Miasta	15 000,00	Środki własne		
		4.2.	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Urząd Miasta	x	-	W ramach bieżącej działalności	
	5. Zwiększenie zdolności środowiska do gromadzenia i przetrzymywania zasobów wodnych	5.2.	Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji					
		5.2.1	Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji	Urząd Miasta	x	Środki własne	-	
		5.3.	Prowadzenie działań edukacyjnych propagujących mikroinstalacje do gromadzenia i przetrzymywania wody					
		5.3.1	Edukacja ekologiczna	Urząd Miasta	x	Środki własne	-	
	Gospodarka wodno-ściekowa (GWS)	1. Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodno-ściekowej	1.1.	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej	Urząd Miasta	x	-	W ramach projektów dotyczących dróg
			1.3.	Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, w tym rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej	Urząd Miasta			
1.3.1			Przebudowa kanalizacji deszczowej ul. Turkowskiego	Urząd Miasta	197 500,00	Środki własne	-	
1.3.2.			Budowa separatorów przy wylotach do wód	Urząd Miasta	x	Środki własne	-	
1.5.			Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola szczelności tych zbiorników	Urząd Miasta	x	-	W ramach bieżącej działalności	

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty (zł)	Źródła finansowania	Uwagi
					2021-2022		
Gleby (GL)	1. Zachowanie funkcji rolno-środowiskowych i gospodarczych gleb	1.5.	Przeciwdziałanie zasklepieniu gleb przez stosowanie odpowiednich rozwiązań przy planowaniu inwestycji (np. powierzchni półprzepuszczalnych), a także zapewnienie odpowiednich powierzchni biologicznie czynnych	Urząd Miasta	x	-	W ramach planowania inwestycji
		1.6.	Zachowywanie zadrzewień śródpolnych, krzewów, oczek wodnych oraz terenów zielonych w celu przeciwdziałania erozji wodnej i wietrznej	Urząd Miasta	x	-	W ramach planowania inwestycji
Gospodarka odpadami (GO)	1. Gospodarka odpadami zawierającymi azbest	1.1.	Sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest				
		1.1.1	Dotacja celowa z budżetu dla osób fizycznych z przeznaczeniem na finansowanie usuwania azbestu	Urząd Miasta		Środki własne	-
		1.2.	Prowadzenie i aktualizacja rejestru wyrobów zawierających azbest	Urząd Miasta	x	-	W ramach bieżącej działalności
	2. Zapobieganie powstawaniu odpadów	2.1.	Rozwój gospodarki obiegu zamkniętego (cyrkularnej), w tym tworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami	Zadanie własne	x	Środki własne	-
		2.3.	Działania edukacyjne w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji)				
		2.3.1	Edukacja ekologiczna	Urząd Miasta	x	Środki własne	-
	3. Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	3.2.	Likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów	Urząd Miasta	x	-	W ramach bieżącej działalności
		3.3.	Działania zmierzające do osiągnięcia poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości minimum 55% masy wytworzonych odpadów komunalnych w 2025 r. i 60% w 2030r.	Urząd Miasta	x	Środki własne	-
Zasoby przyrodnicze (ZP)	1. Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu	1.1.	Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy.	Urząd Miasta	x	-	W ramach bieżącej działalności
	2. Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków	2.1.	Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych obcego pochodzenia	Urząd Miasta	x	-	W ramach bieżącej działalności
		2.2.	Poprawa stanu siedlisk i gatunków - wdrażanie działań ochronnych	Urząd Miasta	x	-	W ramach bieżącej działalności
	3. Ochrona oraz tworzenie zieleni na terenach zabudowanych	3.1.	Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne oraz konserwacja pomników przyrody				
		3.1.1	Przebudowa Placu Boh. Westerplatte i Parku Miejskiego w Bartoszycach	Urząd Miasta	10 350 000,00	Środki własne, Polski Ład	517 500,00 - środki własne na rok 2021r.
	3.2.	Uwzględnienie w dokumentach planistycznych Zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych	Urząd Miasta	x	-	W ramach bieżącej działalności	

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty (zł)	Źródła finansowania	Uwagi
					2021-2022		
	4. Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych regionu	4.1.	Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody				
		4.1.1	Edukacja ekologiczna	Urząd Miasta	x	Środki własne	-
Zagrożenia poważnymi awariami (PAP)	1. Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	1.1.	Poprawa technicznego wyposażenia służb PSP, OSP				
		1.1.1	Poprawa technicznego wyposażenia służb PSP, OSP	Urząd Miasta		Środki własne	-
	2. Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych	2.1.	Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców				
		2.1.1	Działania promocyjne związane z bezpieczeństwem publicznym (zakup nagród w różnych konkursach, szkolenia i inne)	Urząd Miasta	1 000,00	Środki własne	-
RAZEM					25 427 323,54		

źródło: Program ochrony środowiska Miasta Bartoszyce do roku 2030

Oprócz zadań własnych w POŚ przewidywano realizację zadań monitorowanych.

Zadania monitorowane są realizowane przez organy administracji państwowej, jednostki samorządu terytorialnego (wojewódzkiego, powiatowego) i ich jednostki organizacyjne, służby i inspekcje, organizacje pozarządowe oraz przez podmioty gospodarcze i osoby fizyczne.

Główne zadania monitorowane przewidziane do realizacji w latach 2021-2022 dotyczyły: termomodernizacji budynków, zagadnień związanych z ciepłownictwem oraz gospodarką wodno-ściekową.

3. CZĘŚĆ SPRAWOZDAWCZA

Dane zawarte w niniejszym rozdziale pochodzą w szczególności z następujących źródeł:

- Zarządzenie Nr 79/2022 Burmistrza Miasta Bartoszyce z dnia 8 kwietnia 2022 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Bartoszyce za 2021 r.
- Zarządzenie Nr 65/2023 Burmistrza Miasta Bartoszyce z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Bartoszyce za 2022 r.
- Raport o stanie Gminy Miejskiej Bartoszyce za rok 2021.
- Raport o stanie Gminy Miejskiej Bartoszyce za rok 2022.
- Sprawozdanie Zakładu Usług Komunalnych w Bartoszczycach za rok 2021.
- Sprawozdanie Zakładu Usług Komunalnych w Bartoszczycach za rok 2022.
- Sprawozdanie Zarządu z działalności Wodociągowo-Ciepłowniczej Spółki z o.o. COWIK w Bartoszczycach za rok 2021.
- Sprawozdanie Zarządu z działalności Wodociągowo-Ciepłowniczej Spółki z o.o. COWIK w Bartoszczycach za rok 2022.
- Sprawozdanie Zarządu z działalności Zakładu Gospodarki Odpadami sp. z o.o. w Bartoszczycach za okres 01.01.2021 r. – 31.12.2021 r.
- Sprawozdanie Zarządu z działalności Zakładu Gospodarki Odpadami sp. z o.o. w Bartoszczycach za okres 01.01.2022 r. – 31.12.2022 r.
- Sprawozdanie z działalności Zarządu „LOKUM” sp. z o.o. za okres od 01 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku.
- Sprawozdanie z działalności Zarządu „LOKUM” sp. z o.o. za okres od 01 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku.
- Sprawozdania z realizacji programu ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej za lata 2021 i 2022.
- Ankieta dla potrzeb opracowania Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030 (dotyczy realizacji zadań w okresie lat 2021-2022) wypełniona przez Urząd Miasta Bartoszyce.
- Dane Urzędu Miasta dotyczące edukacji ekologicznej w placówkach oświatowych.
- Sprawozdanie „Wykonanie zadań i realizacja budżetu Zarządu Dróg Powiatowych w Dąbrowie k/Bartoszczyc” za okres 01.01.2021 ÷ 31.12.2021 oraz za okres 01.01.2022 ÷ 31.12.2022.
- Sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu Bartoszyckiego za 2021 i 2022 rok.
- Dane z portalu funduszy europejskich (<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/>): Lista projektów realizowanych z Funduszy Europejskich w Polsce w latach 2014-2020 - stan na 1 sierpnia 2023 r.

3.1. Zestawienie zrealizowanych zadań własnych

Tabela 2 przedstawia nakłady poniesione na realizację „Programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce do roku 2030” w latach 2021-2022. Wyszczególniono nakłady poniesione przez Miasto Bartoszyce oraz Zakład Usług Komunalnych. Kolorem żółtym wyróżniono zadania bądź nakłady, które nie były planowane lub różniły się od planowanych w „Programie ochrony środowiska Miasta Bartoszyce do roku 2030”.

Łączne nakłady na projekty własne związane z realizacją POŚ wyniosły w okresie 2021-2022 ponad **17,2 mln zł** zgodnie z poniższym zestawieniem:

Kierunki/cel:	Nakłady (zł)
P.1. Zarządzanie jakością powietrza w Bartoszycach	25 159,51
P.2. Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z produkcji ciepła	4 510 722,53
P.3. Zmniejszenie emisyjności w transporcie oraz zwiększenie dostępności i atrakcyjności transportu publicznego	11 232 104,43
GW.3.Przeciwdziałanie suszy	8 118,00
GWS.1. Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodno-ściekowej	202 297,00
ZP.3. Ochrona oraz tworzenie zieleni na terenach zabudowanych	1 203 720,20
PAP.1. Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	24 000,00
Razem	17 206 121,67

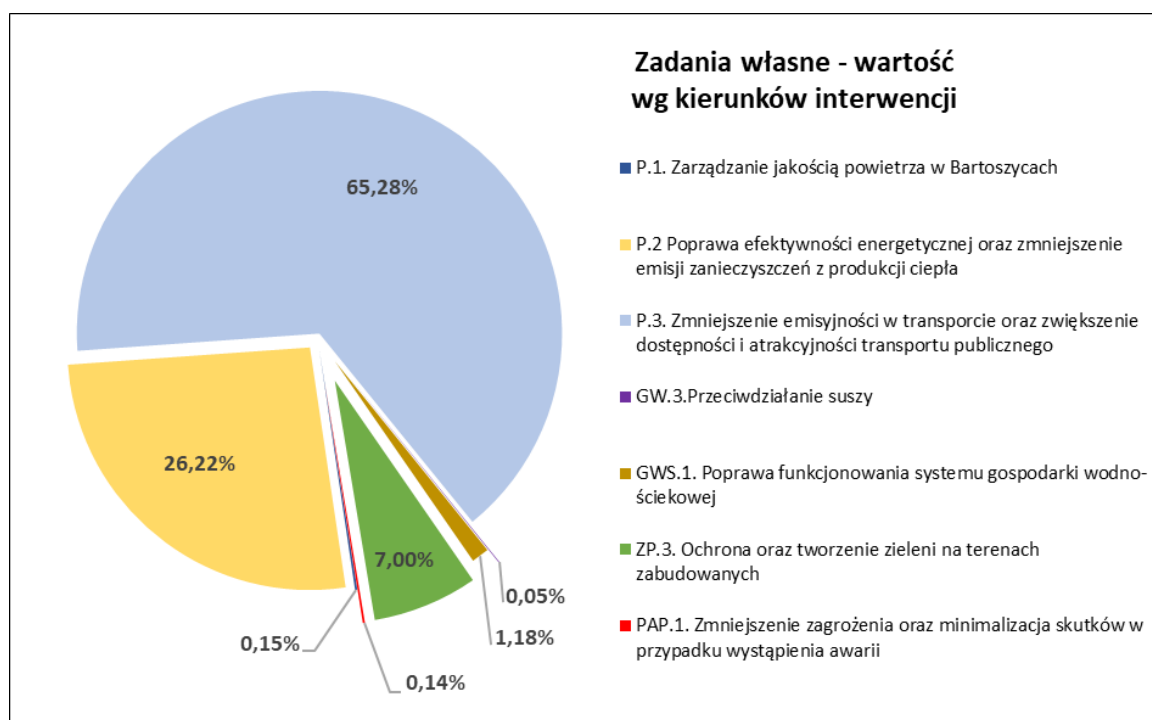
Największe nakłady poniesiono na realizację zadań z kierunku interwencji *P.3 Zmniejszenie emisyjności w transporcie oraz zwiększenie dostępności i atrakcyjności transportu publicznego* – ponad 11,2 mln zł (rys. 1.). Projektem największym pod względem wartości z tego kierunku interwencji był projekt: „Przebudowa ul. Broniewskiego - 2 etap” (1.762.260,97 zł, dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg). Znaczące wydatki poniesiono na dofinansowanie transportu publicznego (1.764.284,23 zł), ale przede wszystkim na dofinansowanie budowy mostu nad rzeką Łyną (4.000.000,00 zł) w ramach zadania pn. „Budowa nowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 512 wraz z budową przeprawy mostowej na rzece Łynie w miejscowości Bartoszyce” realizowanego przez Zarząd Dróg Wojewódzkich (Województwo Warmińsko-Mazurskie).

Drugie w kolejności są nakłady poniesione na realizację zadań z kierunku *P.2. Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z produkcji ciepła* – ponad 4,5 mln zł – przede wszystkim realizacja projektu „Remont i modernizacja wraz z wyposażeniem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bartoszycach”, która kosztowała 1.278.678,63 zł (zadanie dofinansowane dotacją - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa

Narodowego). Ważnym zadaniem była również „Przebudowa i adaptacja byłego dworca kolejowego w Bartoszycach”. W ramach projektu realizowano m.in. docieplenie ścian zewnętrznych, system ogrzewania. Oszacowano, że koszt prac związanych z termomodernizacją wyniósł 20% wartości całkowitej inwestycji (czyli 1.050.411,68 zł, dofinansowanie z RPO WiM).

Istotnym zadaniem z kierunku P.2. *Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z produkcji ciepła* była „Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Bartoszyce (program SOWA)”. Było to zadanie realizowane od 2020 r. W roku 2021 wydatkowano 1.256.880,00 zł.

Znaczące wydatki poniesiono również na realizację zadań z kierunku ZP.3. *Ochrona oraz tworzenie zieleni na terenach zabudowanych* (ponad 1,2 mln zł). Z tego kierunku na uwagę zasługuje projekt „Przebudowa Placu Boh. Westerplatte i Parku Miejskiego w Bartoszycach”, który będzie kontynuowany w latach 2023-2024. W roku 2022 wydatkowano 1,15 mln zł. projekt otrzymał dofinansowanie z programu Polski Ład.

Rys. 1

Najważniejsze efekty rzeczowe realizacji zadań własnych POŚ:

- liczba obiektów poddanych termomodernizacji: 3 obiekty,
- liczba zrealizowanych projektów dot. modernizacji dróg: 7 projektów,
- długość dróg poddanych modernizacji: 1.189 m,
- liczba zrealizowanych projektów dotyczących modernizacji oświetlenia: 2 projekty,
- zrealizowano nasadzenia: 293 szt. drzew, 151 szt. krzewów,
- przeprowadzono 67 akcji edukacyjnych, w których wzięło udział 4131 uczestników.

Oprócz zadań inwestycyjnych w ramach POŚ w Bartoszycach prowadzono wiele akcji edukacyjnych. Głównym realizatorem działań edukacyjnych były placówki oświatowe, (zgodnie z poniższym zestawieniem).

Przedszkole Publiczne nr 2

2021

- „Czyste Powietrze Wokół Nas” (02-05.2021r.)- realizacja programu przedszkolnej edukacji antytytoniowej przez dwie grupy starszaków (50 dzieci) i ich rodziców (100 rodziców) – poszerzanie wiedzy na temat źródeł zanieczyszczeń powietrza i sposobów jego ochrony, propagowanie zbiorowych oraz ekologicznych środków transportu;
- „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” – realizacja ogólnopolskiego programu edukacyjnego w grupie dzieci 5-letnich (25 dzieci i 50 rodziców) prowadzonego pod patronatem Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wzrost świadomości na temat wpływu zanieczyszczeń środowiska na jakość produktów żywnościowych;
- „Kubusiowi Przyjaciele Natury”- (02-05.2021r) realizacja ogólnopolskiego programu edukacyjnego dla przedszkoli przez dwie młodsze grupy (50 dzieci) i ich rodziców (100 rodziców), którego celem jest zachęcanie dzieci do dbania o środowisko naturalne, w tym poznanie alternatywnych ekologicznych źródeł energii, które nie zanieczyszczają powietrza;
- „Ekokulturalne przedszkole” – realizacja ogólnopolskiego projektu ekologicznego dla przedszkoli (01- 12.2021r.) (173 dzieci) – prowadzenie obserwacji przyrodniczych, oglądanie prezentacji multimedialnych na temat zanieczyszczeń powietrza, roli roślin w produkcji tlenu;
- „Z Ekologią na TY” – (09- 12.2021r.) realizacja ogólnopolskiego projektu edukacyjnego w grupie dzieci 6 – letnich (25 dzieci, 50 rodziców) poznanie różnych gatunków drzew, roli drzew i sposobów ich ochrony;
- Udział w akcji „Sprzątanie Świata Polska 2021” pod patronatem fundacji „Nasza Ziemia” (173 dzieci);
- Udział w III ogólnopolskie akcji #SadziMY pod patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy (75 dzieci, 150 rodziców);
- konkursy o charakterze ekologicznym: „Ekologiczny wiersz dla przedszkolaka” (03/04.2021r.) – organizacja literackiego konkursu dla szkół ponadpodstawowych; „Portret Pani Wiosny” – (03.2021r.) organizacja grupowego konkursu plastycznego na portret Pani Wiosny z wykorzystaniem materiału przyrodniczego; „O Ziemię dbam i zabawki robię sam” (04.2021r.) – organizacja konkursu dla przedszkolaków na zrobienie ekologicznej zabawki z nieużytków; „Ekologiczna ozdoba na choinkę” (12.2021r.)– organizacja przedszkolnego konkursu ekologicznego na wykonanie ozdób choinkowych z wykorzystaniem surowców wtórnych i tworzywa przyrodniczego; „Ekologiczny stroik na Boże Narodzenie” (12.2021r.) – organizacja konkursu na stroik świąteczny zrobiony wyłącznie z materiału ekologicznego;
- wystawy przyrodniczo-ekologiczne: Wystawa plakatów na temat zanieczyszczeń powietrza i ochrony przed nimi; Wystawy pokonkursowe, wystawa prac wykonanych podczas warsztatów ekologicznych z rodzicami „Warzywne cudaki”; Wystawa plakatów wykonanych z okazji Dnia Ziemi i Dnia Drzewa;
- wycieczki (Wycieczka dwóch grup przedszkolnych (50 dzieci) do Pszczelarni– Zagroda Edukacyjna PUCER w Barcianach (09.2021r.)- zajęcia o tematyce ekologicznej na

- temat roli pszczół w przyrodzie; Wycieczka do Nadleśnictwa (75 dzieci) (10.2021r.) – oglądanie wystawy „Dzikie zwierzęta z lasów powiatu bartoszyckiego”;
- obchody świąt ekologicznych: Powitanie Wiosny (03.2021r.)- zorganizowanie dzieciom przedstawienia teatralnego o tematyce przyrodniczo-ekologicznej; Światowy Dzień Wody (22.03.2021r.) – zajęcia na temat sposobów oszczędzania wody; Międzynarodowy Dzień Ziemi (22.04.2021r.) – zorganizowanie przedstawienia o tematyce ekologicznej „W Biurze Matki Natury” w wykonaniu dzieci dla społeczności przedszkolnej; Święto polskiej niezapominajki (14.05.2021) – zajęcia w ogrodzie przedszkolnym przy współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną – Oddział dla Dzieci i Młodzieży - wysadzenie roślin niezapominajek w ogrodzie; Dzień Praw Zwierząt (22.05.2021r) – zajęcia o ochronie zwierząt z udziałem przedstawiciela Urzędu Miasta z referatu ochrony zwierząt; Światowy Tydzień Zwierząt (4-10.10.2021r.) – zorganizowanie zbiórki karmy dla zwierząt i przekazanie jej na rzecz Stowarzyszenia Bart -Kot i Fundacji Niechcianych Zwierząt; Święto drzewa (10.2021r.) – zajęcia na temat różnych gatunków drzew, zorganizowanie wystawy prac; Dzień Jeża (11.2021r.) – zajęcia z udziałem przedstawiciela Nadleśnictwa Bartoszyce;
 - Udział w akcji „Sprzątanie Świata Polska 2021” pod patronatem fundacji „Nasza Ziemia” (173 dzieci);
 - Udział w III ogólnopolskiej akcji #SadziMY pod patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy (75 dzieci, 150 rodziców);

2022

- „Czyste Powietrze Wokół Nas- realizacja programu przedszkolnej edukacji antytytoniowej przez grupę starszaków (25 dzieci) i ich rodzice (50 rodziców) – poszerzanie wiedzy na temat źródeł zanieczyszczeń powietrza i sposobów jego ochrony, propagowanie zbiorowych oraz ekologicznych środków transportu;
- Uroczyste obchody „Dnia Ziemi” dzieci sprzątały pobliskie trawniki, utrwały prawidłową segregację odpadów, sadziły rośliny, wykonały różnorodne prace plastyczne i hasła ekologiczne z którymi dumnie maszerowały ulicami miasta. (175 dzieci)
- „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” – realizacja ogólnopolskiego programu edukacyjnego w grupie dzieci 5-letnich (50 dzieci i 100 rodziców) prowadzonego pod patronatem Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wzrost świadomości na temat wpływu zanieczyszczeń środowiska na jakość produktów żywnościowych;
- Jestem Eko i chronię nasze środowisko – cykl spotkań z przedstawicielami ZGO w Bartoszycach. (150 dzieci)
- Udział w konkursie ekologicznym „Jestem EKologiem” organizowany przez ZGO Bartoszyce (60 dzieci)
- Udział w gminnym konkursie plastycznym organizowanym przez Szkołę Podstawową nr 3 w Bartoszycach „Drzewo wyczarowane z plastiku” (10 dzieci)
- Udział w 29 akcji Sprzątanie Świata organizowanej przez Fundację „Nasza Ziemia”. (176 dzieci)
- Udział IV edycji akcji #SprzątamyDlaPolski!, której organizatorem jest Stowarzyszenie Dla Polski. Akcja pod Honorowym Patronatem Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego skierowana jest do przedstawicieli młodego pokolenia, którzy troszczą się o środowisko i klimat naszego kraju.(176 dzieci).
- Udział w IV edycji ogólnopolskiej akcji #SadziMY pod patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy (75 dzieci, 150 rodziców);

- wystawy przyrodniczo -ekologiczne: Wystawa plakatów na temat zanieczyszczeń powietrza i ochrony przed nimi;; Wystawa plakatów wykonanych z okazji Dnia Ziemi i Dnia Drzewa, wystawa zdjęć zgłoszonych na zorganizowany konkurs fotograficzny „Kolorowa jesień w obiektywie”;
- wycieczki (wycieczka piesza dzieci do lasu (75 dzieci) (09.2022r.); Wycieczka do Nadleśnictwa (125 dzieci) (10.2022r.)– oglądanie wystawy „Dzikie zwierzęta z lasów powiatu bartoszyckiego”;
- obchody świąt ekologicznych: Powitanie Wiosny (03.2022r.)- zorganizowanie dzieciom przedstawienia teatralnego o tematyce przyrodniczo-ekologicznej; Światowy Dzień Wody (22.03.2022r.) – zajęcia na temat sposobów oszczędzania wody; Międzynarodowy Dzień Ziemi (22.04.2022r.) – zorganizowanie przedstawienia o tematyce ekologicznej w wykonaniu dzieci dla społeczności przedszkolnej, przemarsz przedszkolaków ulicami miasta z transparentami zachęcającymi do ochrony środowiska, rozdawanie przechodniom ulotek promujących ekologię; Święto polskiej niezapominajki (14.05.2022) – zajęcia praktyczne- wysadzenie roślin niezapominajek w ogrodzie;

Przedszkole Publiczne nr 6

2021

- „Skąd bierzemy prąd?” – zajęcia edukacyjne, poznawanie źródeł pozyskiwania energii i rodzajów elektrowni; uczestników - 50
- „Włącz ostrożność” – film edukacyjny. Utrwalenie wiadomości na temat bezpiecznego korzystania z urządzeń elektrycznych w gospodarstwie domowym, na podwórku, uczestników -100
- „Energję oszczędzamy – o środowisko i klimat dbamy” - Jak można oszczędzać energię elektryczną w domu?– prezentacja multimedialna promująca postawy proekologiczne. uczestników - 100
- „Energia w naszym przedszkolu” – spacer po pomieszczeniach przedszkolnych w poszukiwaniu urządzeń działających na prąd; wdrażanie do poszanowania energii elektrycznej; uczestników - 75
- „Chore powietrze” – Prezentacja multimedialna. Zapoznanie z przyczynami zanieczyszczenia powietrza i sposobami jego ochrony; uczestników - 50
- „Prelekcja online z Kominiarzem” – czyszczenie kominów, spalanie śmieci w piecach i w kominach, wentylacja w domu i w przedszkolu, rozmowa o smogu. uczestników - 100
- „Na rowerze czy na nogach niech bezpieczna będzie droga” - zajęcia edukacyjne. Poznanie warunków zwiększających bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów na drodze. Korzyści jakie niesie dla środowiska korzystanie ze zbiorowych systemów komunikacji lub poruszania się rowerem, czy pieszo, uczestników - 75
- „Zwierzęta zimą” – rozmowa na temat życia zwierząt zimą i potrzebie ich dokarmiania. Rozmowa o życiu zwierząt w trakcie trwania zimy i o trudach jakie napotykają na podstawie obrazków, kart pracy i filmów. Zwrócenie uwagi na niesienie pomocy zwierzętom. uczestników - 100
- „Światowy dzień zwierząt” – film edukacyjny, zwierzęce kalambury, gry ze zwierzętami na magicznym dywanie. Pogłębianie wiadomości na temat roślin i zwierząt żyjących na Ziemi. uczestników - 100

2022

- Zorganizowanie konkursu plastycznego „Ekologiczna pisanka wielkanocna” 3- latki – kwiecień 2022 r.
- Zorganizowanie konkursu plastycznego „Choinka z odpadów” – 4 latki– grudzień 2022 r.
- Zakręcona akcja” – zbiórka nakrętek 3,4,5,6 latki – cały rok
- „Na pomoc Ukrainie” zbiórka darów rzeczowych 3,4,5,6 latki – cały rok
- „Zbiórka karmy dla zwierząt ze schroniska 3,4,5,6 latki – od maja do października 2022 r.
- Udział w projektach: „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, „Czyste powietrze wokół nas” 6 – latki – styczeń – czerwiec 2022 r.
- Udział w projekcie: Udział w ogólnopolskim projekcie ekologicznym „Gramy w zielone” 3 latki – październik – grudzień 2022 r.

Przedszkole Publiczne nr 9

2021

- „Kąciki przyrody”- wzbogacanie kącików o różne eksponaty materiały przyrodnicze, hodowla kwiatów i roślin, sianie i sadzenie warzyw, ziół i kiełków w doniczkach, pielęgnowanie, obserwacja ich wzrostu oraz spożywanie podczas posiłków. I-VI.2021 r. i IX-XII.2021 r. (wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Międzynarodowy Dzień Niedźwiedzia Polarnego”- zajęcia edukacyjne mające na celu zwrócenie uwagi na ocieplenie klimatu i zagrożenie wyginięciem tego gatunku zwierząt. II.2021 r. (25 dzieci 6-letnich)
- „Światowy Dzień Kota”- zajęcia edukacyjne, uwrażliwianie na potrzeby zwierząt domowych i dzikich. II.2021 r. (25 dzieci 5-letnich i 25 dzieci 6- letnich)
- „Światowy Dzień Dzikiej Przyrody”- zajęcia edukacyjne mające na celu zwrócenie uwagi na ochronę dziko występujących populacji zwierząt i roślin, które są zagrożone wyginięciem. III.2021r. (25 dzieci 6-letnich)
- „Międzynarodowy Dzień Pandy”- zajęcia edukacyjne, poznanie jednego z wielu gatunków zwierząt , które są zagrożone wyginięciem, obchody tego dnia mają przypominać o tym zagrożonym gatunku i pomóc im przetrwać. III.2021 r. (25 dzieci 6-letnich)
- „Charytatywna zbiórka książek używanych”- akcja miała na celu pomoc podopiecznym fundacji „Ostoja dla zwierząt”, książki trafiły na licytację a fundusze przeznaczone zostały dla potrzebujących zwierząt z fundacji. III-VI.2021 r. (wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Światowy dzień Ziemi”- zajęcia edukacyjne, których celem jest uwrażliwianie dzieci na piękno świata przyrody oraz ochronę środowiska i recykling. IV.2021 r. (160 dzieci 3-6 letnich)
- „Dzień bez śmiecenia”- zajęcia edukacyjne, zwracające uwagę na zaśmiecanie kuli ziemskiej przez ludzi, pogadanka na temat sposobów dbania o planetę, segregowanie odpadów, unikanie używania plastiku, oszczędzanie energii i wody, dbanie o lasy i przyrodę. V.2021 r. (25 6-latków)
- „Światowy Dzień Pszczół”- zajęcia edukacyjne, poznanie owadów, ich wyglądu i sposobu życia, zwrócenie uwagi na ważną rolę, jaką pełnią pszczoły w naszym ekosystemie oraz na fakt zagrożenia wyginięciem z powodu stosowania przez ludzi środków chemicznych. V. 2021 r. (25 dzieci 3-letnich i 25 dzieci 6-letnich)

- „Dzień Bociana Białego”- zajęcia edukacyjne, poznanie gatunku ptaków zagrożonych wyginięciem, wygląd ptaków, odżywianie, oglądanie ptaków na zdjęciach w Internecie. V.2021 r. (25 dzieci 6-letnich)
- „Światowy Dzień Środowiska”- zajęcia edukacyjne, zapoznanie z problematyką ochrony środowiska, oglądanie filmu „W kontakcie z naturą”. VI.2021 r. (25 dzieci 6-letnich)
- „Światowy Dzień Oceanów”- zajęcia edukacyjne, poszerzenie wiedzy na temat organizmów żyjących w wodach oceanów, dla których czyste wody stanowią źródło żywności, a wody regulują klimat i produkują tlen. VI.2021 r. (25 dzieci 6-letnich)
- „Dzień Drzewa”- spotkanie z Leśnikiem, pracownikiem Nadleśnictwa w Bartoszycach , oglądanie prezentacji multimedialnej o leśnej przyrodzie (dokarmianie zwierząt leśnych i ptaków, rozpoznawanie i nazywanie ptaków zimujących w naszym kraju oraz zwierząt, które nie zasypiają na zimę), posadzenie drzewa w ogrodzie przedszkolnym. X.2021 r. (166 dzieci 3-6 letnich)
- „Klub Gaja” -udział w 19 akcji sadzenia drzew pod hasłem :”Dla Przyrody”, posadzenie świerku w ogrodzie przedszkolnym. X.2021 r. (166 dzieci 3-6 letnich)
- „Dzień Jeża”- zajęcia edukacyjne, poznanie życia zwierząt i kształtowanie opiekuńczej postawy wobec zwierząt. XI.2021 r. (25 dzieci 6-letnich)
- „Kolorowe kredki”- proekologiczna akcja zbierania używanych kredek ołówkowych, akcja proekologiczna wspierająca recykling i ucząca dzieci ograniczania konsumpcyjnego stylu życia. IX-XII.2021 r. (wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Zbieram to w szkole”- zbiórka bilonu i starych banknotów z całego świata, używanych telefonów komórkowych , baterii, klocków Lego ;celem akcji jest uwrażliwienie na potrzebę ochrony środowiska i pomoc potrzebującym w Afryce i Azji. IX-XII.2021 r. (wszystkie grupy wiekowe)
- „Edukujemy – pomagamy”- udział w konkursie zbierania baterii –organizator REBA, wspieranie dzieci niewidomych i słabowidzących z Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Laskach. - I-VI.2021 r. i IX-XII.2021 r. (wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Pusty tusz wrzuc do paki i dokarmiaj zwierzaki”-zbiórka zużytych tuszy z drukarek atramentowych , z recyklingu których uzyskane środki przekazane będą na zakup karmy dla zwierząt ze schronisk-organizator „Eco-System”. I-VI.2021 r. i IX-XII.2021 r. (wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Karma dla zwierząt leśnych”- zbiórka kasztanów , żołędzi, orzechów dla zwierząt leśnych –organizatorem jest Koło Łowieckie „Szarak”. X.2021 r. (wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Zbiórka płyt CD”- akcja zbierania używanych płyt na terenie przedszkola-współpraca z Zakładem Gospodarki Odpadami. I-VI.2021 r. i IX-XII.2021 r. (wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Zakręcona Akcja ”- zbiórka plastikowych nakrętek do specjalnych pojemników, współpraca z Zakładem Gospodarki Odpadami. I-VI.2021 r. i IX-XII.2021 r. (wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Działaj z Impetem”- udział w III edycji programu edukacyjnego którego celem jest zwiększenie świadomości ekologicznej w zakresie segregacji odpadów w szczególności butelek PET i pomoc w zrozumieniu recyklingu. IX-XII. 2021 r. (wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”- realizacja działań ogólnopolskiego programu edukacyjnego opracowanego przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, którego celem poznanie terminu ekologia, poznanie źródła pochodzenia owoców i warzyw oraz

innych produktów uznawanych za ekologiczne oraz ich oznaczenia I-VI.2021 r. (25 dzieci 5-letnich)

Konkursy:

- udział w konkursie, pt. „Zwierzaki - Słodziaki 2021” konkurs plastyczno- fotograficzny mający na celu propagowanie postaw proekologicznych, rozbudzanie zainteresowania przyrodą i jej obserwacją, organizator MDK w Chorzowie, Stowarzyszenie Wszechstronnego Rozwoju „Na Skrzydłach Motyla” w Chorzowie V.2021 r. (3 dzieci z grupy 3-letków „Biedronki”, 1 dziecko z grupy 6-latków „Kotki”, 1 dziecko z grupy 5-latków „Motylki”, 1 dziecko z grupy 6-latków „Słoneczka”)
- udział w konkursie ekologicznym, pt. „Bartoszyce –moje zielone miasto”, organizator Zakład Gospodarki Odpadami. V.2021 r.(3 dzieci z grupy 5-latków „Motylki”, 4 dzieci z grupy 6-latków „Słoneczka” i 2 dzieci z grupy 5-6 latków „Kotki”)
- „Mały Miś w Świecie Wielkiej Literatury”- udział w Międzynarodowym projekcie edukacyjnym, realizacja działań z modułu IV „Zmisiowany eko-kalendarz, Grupa MAC.S.A. I-IV.2021 r. (25 dzieci)
- „Tropiciiele przyrody”-zajęcia dodatkowe w grupie dzieci 6-letnich rozwijające umiejętności przyrodnicze, ekologiczne i badawcze. X-XII. 2021 r. (25 dzieci 6-letnich)

2022

- „Kąciki przyrody”- I-VI.2022 r. i IX-XII.2022 r. (160 dzieci, wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”- I-VI.2022 r. (16 dzieci 5-letnich)
- „Tropiciiele przyrody”- I-VI. 2022 r. (25 dzieci 6-letnich)
- „Działaj z Impetem”- I.-VI. 2022 r. i IX-XII. 2022 r. (160 dzieci , wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- Eco-pojazd z recyklingu- II.2022 r. (160 dzieci , wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- Zbiórka elektrośmieci- II.2022 r. (160 dzieci, wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Światowy Dzień Kota”- II.2022 r. (160 dzieci, wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Drzewo wyczarowane z plastiku”-II-IV.2022 r. (160 dzieci, wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Czyste powietrze wokół nas”-II-III.2022 r. (2 grupy dzieci 6-letnich -50 dzieci)
- „Jestem Ecologiem”-IV.2022 r. (41 dzieci 5-letnich i 50 dzieci 6-letnich)
- „Światowy dzień Ziemi”- IV.2022 r. (160 dzieci 3-6 letnich)
- „Sprzątanie świata”-IV.2022 r. (160 dzieci, wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Sadzenie kwiatów na klombie w ogrodzie przedszkolnym”-IV.2022 r. (27 dzieci 4-letnich i 25 dzieci 5-letnich)
- „Dzień bez śmiecenia”-V. 2022 r. (160 dzieci , wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- Zajęcia ekologiczne z pracownikiem ZGO-VI.2022 r. (41 dzieci 5-letnich, 50 dzieci 6-letnich)
- „Edukujemy – pomagamy”- I-VI.2022 r. i IX-XII.2022 r. (166 dzieci ,wszystkie grupy wiekowe)
- „Pusty tusz wrzucić do paki i dokarmiaj zwierzaki”- I-VI.2022 r. i IX-XII.2022 r. (166 dzieci ,wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Zakręcona Akcja ”- I-VI.2022 r. i IX-XII.2022 r. (166 dzieci, wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Sprzątanie świata” –IX.2022 r. (166 dzieci , wszystkie grupy wiekowe 3-6 letnich)
- „Dzień Drzewa”- X.2022 r. (166 dzieci , wszystkie grupy wiekowe 3-6 letnich)
- „Klub Gaja”- X.2022 r. (166 dzieci, wszystkie grupy wiekowe 3-6 letnich)

- „Ekologia i recykling to coś dla mnie”- IX-X.2022 r. (25 dzieci 5-letnich i 41 dzieci 6-letnich)
- „Sprzątanie świata”- X.2022 r. (166 dzieci, wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Karma dla zwierząt leśnych”- X.2022 r. (166 dzieci ,wszystkie grupy wiekowe 3-6 latki)
- „Dzień Jeża”- XI.2022 r. (24 dzieci 6-letnich)

Szkoła Podstawowa nr 1

2021

- udział w ogólnopolskim programie edukacyjnym „Kubusiowi Przyjaciele Natury”, którego celem jest edukacja proekologiczna klas I - III,
- udział uczniów w powiatowym konkursie plastycznym (ulotki, plakaty, pocztówki) „Oprócz błękitnego nieba”, przedstawiające sposoby zwalczania zanieczyszczeń, które prowadzą do poprawy jakości powietrza.,

Dzieci biorące udział w cyklu zajęć terapeutycznych uczą się troszczyć o środowisko naturalne, poznają podstawowe zasady ekologii i poznają korzyści płynące z ruchu na świeżym powietrzu. Zajęcia proekologiczne prowadzone były przez cały rok szkolny w formie online i nie wymagały dodatkowych nakładów finansowych.

2022

- udział w ogólnopolskim programie edukacyjnym „Kubusiowi Przyjaciele Natury”, którego celem jest edukacja proekologiczna klas I - III,
- Konkurs o zasięgu powiatowym „Czujka na straży twojego bezpieczeństwa” – zanieczyszczenie środowiska przez smog

Dzieci biorące udział w cyklu zajęć terapeutycznych uczą się troszczyć o środowisko naturalne, poznają podstawowe zasady ekologii i poznają korzyści płynące z ruchu na świeżym powietrzu.

-216 uczniów klas I-III

-65 uczniów wszystkich klas (działanie jednorazowe)

-529 uczniów i 70 rodziców ze wszystkich klas

Szkoła Podstawowa nr 3

2021

- akcja ogólnoszkolna „Śniadanie na trawie” – cel główny: podnoszenie świadomości uczniów na temat zdrowia oraz konieczności prowadzenia zdrowego stylu życia,
- akcja klas „0”-III „ Śniadanie daje moc”- cel główny: podnoszenie świadomości uczniów na temat zdrowia oraz konieczności prowadzenia zdrowego stylu życia, uczniowie rozumieją potrzebę uprawy roślin w sposób ekologiczny oraz ich spożywania dla zdrowia,
- akcja klas „0”-III „Dzień jabłka”- cel główny: zwiększanie świadomości i wiedzy uczniów na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat, zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych.
- akcja klas „0”-III- „Dzień warzyw” cel główny: zwiększanie świadomości i wiedzy uczniów na temat znaczenia spożywania warzyw w codziennej diecie ucznia

- Ochrona przyrody obowiązkiem każdego obywatela- zbiórka zużytych telefonów komórkowych, baterii – podnoszenie świadomości uczniów w zakresie ochrony środowiska naturalnego . Wyjaśnienie pojęcia recykling,
- akcja „Sprzątanie Świata”- utrwalenie zasad dotyczące ochrony środowiska, segregacji odpadów, recyklingu i oszczędzania wody,
- Zakręcona akcja- zbiórka plastikowych nakrętek, segregacja, recykling,
- konkurs- „Wyczarowane z plastiku”- podnoszenie świadomości uczniów na temat trwałości plastiku
- odnawialne źródła energii cykl tematów- pogłębianie wiedzy i świadomości uczniów na temat wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych, zachęcanie do oszczędzania energii,
- „Jak żyć zgodnie z naturą” cykl tematów - wdrażanie i zachęcanie uczniów do oszczędzania wody, energii, zmniejszania ilości odpadów, zdrowego stylu życia, uświadamianie negatywnego wpływu na nasze środowisko i życie : urbanizacji, budowy dróg i autostrad, przemysłu, zmiany stylu życia, wycinka drzew, melioracje, zwiększona emisja dwutlenku węgla, nawozy, pestycydy, GMO, efekt cieplarniany, smog, niszczenie flory i fauny;

Liczba przeprowadzonych akcji – 10.

Ilość przeprowadzonych pogadanek – 10.

Liczba osób uczestniczących – 144.

2022

- Akcja Śniadanie na trawie- podnoszenie świadomości uczniów na temat zdrowia oraz konieczności prowadzenia zdrowego stylu życia,-448 uczniów
- Akcja Śniadanie daje moc- podnoszenie świadomości uczniów na temat zdrowia oraz konieczności prowadzenia zdrowego stylu życia, uczniowie rozumieją potrzebę uprawy roślin w sposób ekologiczny oraz ich spożywania dla zdrowia,- 149 uczniów
- W zdrowej atmosferze cykl tematów- wzrost wiedzy i świadomości uczniów na temat skutków zanieczyszczeń powietrza, jakie zagrożenia dla człowieka i dla środowiska przyrodniczego wynikają z zanieczyszczeń powietrza,- 47 uczniów
- Akcja „Sprzątanie Świata”- utrwalenie zasad dotyczące ochrony środowiska, segregacji odpadów, recyklingu i oszczędzania wody,- 448 uczniów + 21kl. „0”
- Zakręcona akcja- zbiórka plastikowych nakrętek, segregacja śmieci w szkole, recykling - 469 uczniów
- Konkurs – EKO – zabawka- wykorzystanie surowców wtórnych, pogłębienie wiedzy uczniów na temat zagadnień z zakresu ekologii i ochrony środowiska - 35 uczniów
- Innowacja pedagogiczna – projekt edukacyjny pt. „Z ekologią na ty” - kształtowanie poczucia odpowiedzialności wśród uczniów za otaczające środowisko, uwrażliwianie młodych ludzi na piękno przyrody, na znaczenie czystego świata dla ich zdrowia oraz uzmysławianie im, iż sami mogą przyczynić się do zmniejszenia dewastacji środowiska.” – klasa 3b 26 uczniów
- Dzień jabłka podnoszenie świadomości uczniów na temat spożywanych produktów- uprawa ekologiczna, znaczenie witamin w życiu i zdrowiu człowieka,- 170 uczniów
- Odnawialne źródła energii cykl tematów- pogłębianie wiedzy i świadomości uczniów na temat wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych, zachęcanie do oszczędzania energii,- 22 uczniów

- „Jak żyć zgodnie z przyrodą” cykl tematów - wdrażanie i zachęcanie uczniów do oszczędzania wody, energii, zmniejszania ilości odpadów, zdrowego stylu życia, uświadamianie negatywnego wpływu na nasze środowisko i życie : urbanizacji, budowy dróg i autostrad, przemysłu, zmiany stylu życia, wycinka drzew, melioracje, zwiększona emisja dwutlenku węgla, nawozy, pestycydy, GMO, efekt cieplarniany, smog, niszczenie flory i fauny;- 299 uczniów
- Realizacja programu edukacyjnego w klasach 1-3 „Ekoeksperymentarium” – program uczy i rozwija dobre praktyki ekologiczne u dzieci. Pokazuje jak świadomie robić zakupy, sprzątać czy oszczędzać wodę w formie gier komputerowych, - 149 uczniów
- Konkurs – „ Ekologiczny różaniec”- wykorzystanie naturalnych wtórnych surowców,- 18 uczniów
- Udział w akcji „ Pierwszaki sadzą drzewko dla szkoły”- 46 uczniów
- Ekologiczne ozdoby choinkowe- akcja szkolna, ubieramy choinkę w ekologiczne ozdoby,- 149 uczniów.
- Konkursy fotograficzne- „Jesienne pomniki przyrody”, „ Poczтівka z wakacji”, 15 uczniów.
- Akcja „ Kolorowy zdrowy tydzień” promowanie spożywania ekologicznych warzyw i owoców, ekologiczne domowe uprawy,- 469 uczniów.
- Akcja „Dzień marchewki”- 170 uczniów.
- Akcja „Dzień Ziemi: pod hasłem Zainwestuj w naszą planetę- edukacja ekologiczna – jak możemy ograniczyć skutki ocieplenia klimatu - 332 uczniów.
- Udział w ogólnopolskiej akcji – „sadzIMY z prezydentem, 19 uczniów
- Spotkania z leśnikiem- edukacja przyrodnicza, ekologiczna, 170 uczniów
- Liga Ochrony Przyrody- szkolne koło LOP- 25 uczniów

Szkoła Podstawowa Nr 4

2021

- Wypowiedzi na temat swojej drogi do szkoły i zachowania wybranych zasad bezpieczeństwa – na podstawie doświadczeń własnych i informacji nauczyciela. Rozmowa na temat wad i zalet korzystania z rowerów. Zasady bezpiecznego poruszania się na rowerze, uczestników – 30.
- Swobodne wypowiedzi na temat różnych typów domów budowanych na świecie. Pogadanka na temat szkodliwości spalania odpadów w domowych piecach, uczestników – 24.
- Jestem tym czym oddycham – temat omawiany z uczniami na godzinie wychowawczej. Uczniowie dowiedzieli się:
 - o rodzajach zanieczyszczeń powietrza;
 - następstwach zanieczyszczeń powietrza;
 - jak można im przeciwdziałać.

Liczba uczestników – 19.

2022

- Sprzątanie Świata- wydarzenie miało na celu nie tylko uprzątnięcie odpadów ze wspólnej przestrzeni, ale również zwrócenie uwagi, że to my sami odpowiadamy za śmieci pojawiające się wokół nas. Udział w tej akcji przyczynił się do ukształtowania wrażliwości na potrzeby środowiska naturalnego oraz nawyku dbałości o nie. - 16 września 2022 r.
- Ukwiecanie terenu miasta Bartoszyce- uczniowie II klasy rozpoczęli akcję ekologiczną, mającą na celu wzbogacenie wizerunku naszego miasta. Celem tej akcji było m.in.

zmotywowanie uczniów do poznawania najważniejszych wartości lokalnej przyrody, zachęcenie do działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego, zdobywanie wiedzy o przyrodzie, nauka racjonalnego gospodarowania jej zasobami. 27 października 2022 r.

- „Leśna szkoła z klimatem”- w ramach tej akcji klasy II a oraz III były zaproszone przez leśników na lekcje badawczą do lasu. Celem tej akcji było upowszechnianie rzetelnej wiedzy o ekosystemach leśnych, funkcjach lasu, zrównoważonej gospodarce leśnej oraz kształtowanie postaw i podnoszenie świadomości w zakresie odpowiedzialnego korzystania z zasobów leśnych. 26 września 2022 r., wycieczka do lasu.
- „Rowerem do szkoły”- każdy uczeń, który przyjechał do szkoły na rowerze, hulajnodze, wrotkach, rolkach czy deskorolce w czasie trwania akcji otrzymywał punkt. Uczniowie z największą liczbą punktów dostawali drobne nagrody rzeczowe od wychowawców klas. Do akcji chętnie włączyli się nauczyciele i pracownicy szkoły. Uczniowie dzięki udziałowi w tej akcji nabywają sprawność fizyczną, lepiej się koncentrują, poznają zasady ruchu drogowego, a przy okazji uczą się, że jeśli przyjadą na rowerze, zrobią coś klasy dobrego dla swojego miasta. Październik 2022r.
- Zbiórka plastikowych zakrętek- to akcja charytatywno-ekologiczna. Po sprzedaniu zakrętek wolontariusze uzyskują pieniądze, które przekazują potrzebującym. Takie akcje niosą za sobą wiele pozytywnych skutków, m.in. naukę segregacji, zmniejszenie ilości śmieci na wysypiskach i zanieczyszczenia środowiska (plastik rozkłada się w glebie kilkaset lat). Zmniejsza się też zużycie surowców potrzebnych do wyprodukowania od plastiku na rzecz wykorzystania surowców wtórnych – z odpadów. Cały rok.
- Zbiórka zużytych baterii- zużyte baterie stanowią źródło cennych surowców wtórnych. Ich właściwa zbiórka pozwala nie tylko unieszkodliwić toksyczne metale ciężkie, ale także odzyskać część surowców oraz zaoszczędzić energię potrzebną do wydobycia pierwiastków, niezbędnych między innymi do produkcji nowych baterii. Cały rok.
- Akcja Tydzień dla profilaktyki chorób zakaźnych, organizowanej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej we współpracy z Głównym Inspektoratem Sanitarnym, klasy I-VIII
- „Bieg po zdrowie,, - program antynikotynowej edukacji zdrowotnej, realizowany we współpracy z PPIS w Bartoszycach (klasa IVA, IVB)

Filmy edukacyjne/prezentacje multimedialne, pogadanki np:

- Oglądanie i omawianie filmu przyrodniczego przedstawiającego życie w lesie zimą. Ślady i tropy zwierząt.
- Jak możemy zadbać o ochronę środowiska?

Prace plastyczne:

- Wykonywanie postaci lub przedmiotów z surowców wtórnych
- Co zanieczyszcza powietrze? - wykonanie plakatów
- Wokół nas jest pięknie, zdrowo i zielono! - indywidualne wykonywanie projektu zmian w otoczeniu
- „Stwórz-potwór,, - praca przestrzenna z materiałów odpadowych

Spotkania:

- Spotkanie z rodzicem mającym hodowlę pszczół - rozmowa na temat wartości odżywczych miodu, poznanie świata pszczół

Ilość pogadanek w klasach: 0-3 -16

w klasa 4 – 8 – ok. 20

Liczba uczestników 254

Szkoła Podstawowa nr 7

2021

- opracowanie tematów związanych z ochroną środowiska w klasach 4 – 8:
- wykonanie ozdób świątecznych wyłącznie z naturalnych materiałów kl. IV
- wykonywanie plakatów dotyczących ekologicznej żywności – witaminy kl. VII
- wykonywanie plakatów związanych z ekologią
- udział uczniów klas 4-8 w konkursie plastycznym „Nie dla plastiku”
- sprzątanie terenu wokół szkoły
- udział uczniów klas 1-3 w konkursie plastycznym „Moje zielone miasto Bartoszyce”
- opracowanie tematów związanych z ochroną środowiska w klasach 1 – 3:
- pogadanki na lekcji o sposobie udzielania pomocy zwierzętom w czasie zimy
- rośliny w moim domu, jak pielęgnować, rozpoznawanie i nazywanie roślin
- spacer i obserwacja otoczenia rozpoznawanie roślin i zwierząt wokół szkoły
- obowiązki wobec zwierząt domowych
- życie pszczoł i ich wpływ na środowisko naturalne
- co szkodzi naszej planecie, zagrożenia ,śmieci, hałas
- akcji pomocy dla zwierząt w okresie zimowym, zbiórka żywności dla dwóch Bartoszyckich schronisk.
- zbiórka zużytych baterii i płyt cd
- zbiórka nakrętek plastikowych
- zbiórka zużytych opakowań po tonerach i tuszach
- wykonywanie plakatów o ochronie ziemi
- wykonywanie ekologicznego stworka z surowców wtórnych na plastyce

2022

- Opracowanie tematów dotyczących ekologii w kl. VIII (98 uczniów):
 - Co to jest ekologia i czy się zajmuje?
 - Charakterystyczne cechy populacji.
 - Oddziaływania antagonistyczne.
 - Drapieżnictwo. Roślinożerność.
 - Współpraca międzygatunkowa.
 - Zależności pokarmowe między organizmami.
- Dbanie o środowisko w ramach wolontariatu szkolnego:
 - przygotowanie rozsady roślin
 - nasadzenia rabat na terenie szkoły
 - pomoc w nasadzeniu drzew w parku szkolnym
 - sprzątanie terenu wokół szkoły
 - dokarmianie ptaków w okresie zimowym, rozwieszenie kul tłuszczowych z ziarnem na terenie parku szkolnego
 - sprzątanie opuszczonych grobów na terenie cmentarza w Bartoszycach, akcja przy współpracy z PCK w Bartoszycach.
- Udział w IV edycji akcji - Sprzątamy dla Polski pod Honorowym Patronatem Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego kl. V (44 uczniów)
- Wykonywanie plakatów „Ekologiczna żywność” – kl. VII (36 uczniów)
- Opracowanie tematów związanych z ochroną środowiska w klasach 1 – 3 (155 uczniów)
 - pogadanki na lekcji o sposobie udzielania pomocy zwierzętom w czasie zimy
 - spacer i obserwacja otoczenia rozpoznawanie roślin i zwierząt wokół szkoły
 - obowiązki wobec zwierząt domowych
 - co szkodzi naszej planecie, zagrożenia ,śmieci, hałas

- akcji pomocy dla zwierząt w okresie zimowym, zbiórka żywności dla dwóch Bartoszyckich schronisk.
- zbiórka zużytych baterii i płyt cd
- zbiórka nakrętek plastikowych
- zbiórka zużytych opakowań po tonerach i tuszach
- wykonywanie ozdób świątecznych z materiałów z odzysku
- Udział w Olimpiadzie Promocji Zdrowego Stylu Życia (42 uczniów) oraz w konkursie biologicznym (47 uczniów) organizowanym przez KO w Olsztynie.
- Udział w konkursie „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa”- dotyczącego kształcenia świadomości związanych z zatruciem tlenkiem węgla, pożarów w obiektach mieszkalnych oraz utrwalenie wiedzy i pomocy w zakresie bezpieczeństwa pożarowego.
- Kategoria film – kl. VIII (30 uczniów)
- Kategoria prace plastyczne – kl. IV- VIII (40 uczniów)
- Konkurs : Ekologia - recykling kl. IV- VIII (60 uczniów)
- Kontynuacja programu „Czyste powietrze” – program edukacyjny dla przedszkolaków, który od najmłodszych lat kształtuje prawidłowe postawy zdrowotne, klasa „O” (24 uczniów).

Szkoła Podstawowa nr 8

2021

- Zakręcona akcja - zbiórka nakrętek plastikowych. Cel - pomoc osobom potrzebującym (chorym, niepełnosprawnym), nauka segregacji śmieci, wszystkie klasy I - VIII
- Zbiórka baterii z firmą Reba, zbieranie baterii (szkodliwych odpadów). Cel: segregacja śmieci. Wszystkie klasy I-VIII

Akcje prowadzone są cały rok

- Realizacja programu „Przyjaciele klimatu” klasa IV, VII i VIII – pogadanki, infografiki, prezentacje- 3 akcje x 46 uczniów
- Biologia: - wpływ zanieczyszczeń na funkcjonowanie organizmu człowieka – 1 akcja x 20 uczniów
- Chemia: - zanieczyszczenia powietrza (źródła i skutki zanieczyszczeń) – 2 akcje x 20 uczniów
- Klasa ósma: - realizacja działu na temat oddziaływania człowieka na środowisko (racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody, sposoby ochrony środowiska) – akcja x 12 uczniów
- Klasa piąta: - realizacja tematu o znaczeniu porostów jako indykatorów zanieczyszczenia powietrza tlenkami siarki – 1 akcja x 9 uczniów

2022

- Realizacja projektu innowacyjnego pn. „Jestem badaczem i odkrywcą” dla uczniów klasy I-III, udział wzięło 35 dzieci.
- Realizacja projektu „Program dla szkół”, udział wzięło 7 dzieci.
- Udział w powiatowym konkursie ekologicznym „Jestem EKologiem”, udział wzięło 123 dzieci.
- Realizacja projektu ekologicznego „Zwolnieni z teorii”- zajęcia „Zniszczę las, zniszczę i nas”, udział wzięło 123 dzieci.
- Realizacja programu profilaktycznego „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, udział wzięło 71 dzieci.

- Realizacja programu profilaktycznego „Czyste powietrze wokół nas”, udział wzięło 123 dzieci.
- Akcja pomiaru zapylenia pomieszczeń szkolnych pyłami PM10 i PM2, udział wzięło 71 dzieci.
- Realizacja projektu szkolnego „Prawidłowa segregacja śmieci”. Pokaz filmów edukacyjnych, przeprowadzenie pogadarek i konkursów podczas godzin z wychowawcą, udział wzięło 123 dzieci.
- Zbieranie baterii (szkodliwych odpadów) w szkole, współpraca z firmą Reba, udział wzięło 123 dzieci.
- Udział w akcji „Zakręcona akcja” Zbiórka nakrętek plastikowych, udział wzięło 123 dzieci.
- Kampania „Nie przelewaj ‘’- Światowy dzień wody, udział wzięło 123 dzieci.
- Udział w akcji „Sprzątanie świata”, udział wzięło 107 dzieci.
- Święto ziemi udział w projekcji filmu, udział wzięło 35 dzieci.
- Udział w akcji zbiórki elektroodpadów, udział wzięło 123 dzieci.
- Projekt ekologiczny „Przyjaciele klimatu ‘’ klasa V, VI, VIII, udział wzięło 46 dzieci.

Tabela 2 Nakłady na realizację zadań własnych programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce poniesione w latach 2021-2022

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Uwagi
					2021	2022	Razem		
Ochrona klimatu i jakości powietrza (P)	1. Zarządzanie jakością powietrza w Bartoszycach	1.1.	Opracowanie, aktualizacja i monitorowanie Programu ograniczania niskiej emisji lub Programu Gospodarki Niskoemisyjnej						
		1.1.1.	Aktualizacja założeń do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	Urząd Miasta	10 824,00	-	10 824,00	Środki własne	-
		1.1.2.	Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej	Urząd Miasta	11 633,20	-	11 633,20	Środki własne	-
		1.2.	Prowadzenie monitoringu jakości powietrza (w tym monitoringu uzupełniającego)						
		1.2.1.	Zakup i uruchomienie czujników jakości powietrza	Urząd Miasta		2 702,31	2 702,31	Środki własne, dotacja WFOŚiGW	Zakup 2 szt. czujników
		1.3.	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych (mpzp, suikzp) zapisów wpływających na ograniczenie emisji zanieczyszczeń	Urząd Miasta	x	x	x	-	Zapis w mpzp: zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych źródeł przy wykorzystaniu urządzeń niskoemisyjnych nieprzekraczających norm przewidzianych przepisami odrębnymi lub z sieci centralnego ogrzewania (2022 r.).
		1.4.	Edukacja ekologiczna w zakresie jakości powietrza oraz promocja zasad efektywności energetycznej, a także kształtowanie prawidłowych zachowań dotyczących szkodliwości spalania odpadów oraz paliw niskiej jakości w piecach i kotłach indywidualnych						
		1.4.1	Edukacja ekologiczna	Urząd Miasta, placówki oświatowe	x	x	x	Środki własne	Opisano w treści rozdziału
		1.5.	Kontrola przestrzegania zakazu spalania odpadów w piecach domowych	Urząd Miasta	x	x	x	-	2022 rok. Straż miejska przeprowadziła 19 kontroli w zakresie spalania odpadów w piecach w 2022 roku. W tym ukarano 3 osoby , pouczone 16 osób. KPP w Bartoszycach przeprowadziła 4 kontrole. Wystawiono 4 upomnienia.

Raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Uwagi
					2021	2022	Razem		
2. Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z produkcji ciepła		2.1.	Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych	Urząd Miasta	x	x	x	Środki własne	-
		2.2.	Tworzenie systemów zachęt i wsparcia dla mieszkańców w celu wymiany i dalszej eksploatacji niskoemisyjnych źródeł ciepła (w szczególności dla mieszkańców zagrożonych ubóstwem energetycznym)						
		2.2.1.	Wsparcie dla mieszkańców w celu wymiany i dalszej eksploatacji niskoemisyjnych źródeł ciepła	Urząd Miasta				-	W wyniku uruchomienia Programu „Czyste Powietrze”, dotacje były udzielane przez WFOŚiGW bezpośrednio gospodarstwom domowym. Szczegóły w zestawieniu zadań monitorowanych (zad. P.2.1.2).
		2.4.	Inwentaryzacja źródeł niskiej emisji – ogrzewania lokali mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej	Urząd Miasta	x			Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków	W ramach bieżącej działalności
		2.5.	Wytwarzanie, dystrybucja i promowanie energii elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze wszystkich źródeł odnawialnych						
		2.5.1	Montaż instalacji OZE w budynkach będących w zasobach miasta	Urząd Miasta				Środki własne	Do realizacji w następnych latach
		2.6.	Poprawa efektywności energetycznej budynków (w tym termomodernizacja) oraz kompleksowe zarządzanie energią w budynkach publicznych, w tym audyty energetyczne						
		2.6.1	Projekt termomodernizacji i odwodnienia budynku ZSP Nr 1 (PP Nr 6) oraz termomodernizacja budynku ZSP nr 1	Urząd Miasta	29 041,10		29 041,10	Środki własne	Dokumentacja projektowa
		2.6.2	Wymiana stolarki okiennej w zasobach komunalnych	Urząd Miasta	9 017,04		9 017,04	Środki własne	-
		2.6.3	Docieplenie stropodachu i remont pokrycia dachowego w budynku u. Witosza 27A	Urząd Miasta		69 660,00	69 660,00	Środki własne	-
		2.6.4.	Remont i modernizacja wraz z wyposażeniem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bartoszycach	Urząd Miasta	1 278 678,63		1 278 678,63	Środki własne	kontynuacja, środki własne ok. 2 mln zł, dotacja - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego 1,7 mln zł
		2.6.5	Przebudowa i adaptacja byłego dworca kolejowego w Bartoszycach	Urząd Miasta	1 050 411,68		1 050 411,68	Dotacja RPO WiM, środki własne	W ramach projektu realizowano m.in. docieplenie ścian zewnętrznych, system ogrzewania. Oszacowano, że koszt prac związanych z termomodernizacją wyniósł 20% wartości całkowitej inwestycji.
		2.6.6	Termomodernizacja budynku byłego Przedszkola Nr 6	Urząd Miasta		289 834,08	289 834,08	Środki własne	
		2.6.7	Modernizacja dachu budynku przy ul. Kopernika 6.	Urząd Miasta		347 000,00	347 000,00	Środki własne	Docieplenie stropodachu- 697,42 m ² .

Raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Uwagi
					2021	2022	Razem		
		2.7.	Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego						
		2.7.1	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Bartoszyce (program SOWA)	Urząd Miasta	1 256 880,00		1 256 880,00	Środki własne, NFOŚiGW-pożyczka	Kontynuacja z 2020 r. całkowita kwota wykonania zadania 1 290 875,00 zł. Wymiana 1472 szt. opraw sodowych na oprawy typu LED. Zmniejszenie zużycia energii elektrycznej o 491.403 kWh/rok. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń o (Mg/rok) CO2 - 382,31; SO2 - 0,36; NO2 - 0,36; CO -0,13; Pył całk.- 0,02
		2.7.2	Modernizacja oświetlenia ulicy Traugutta, Mierosławskiego, Park Elżbiety	Urząd Miasta		180 200,00	180 200,00	Środki własne	-
	3. Zmniejszenie emisyjności w transporcie oraz zwiększenie dostępności i atrakcyjności transportu publicznego	3.1.	Budowa i przebudowa dróg gminnych oraz krajowych, wojewódzkich i powiatowych						
		3.1.1	Przebudowa ul. Sosnowej	Urząd Miasta	568 721,37		568 721,37	Środki własne Fundusz Dróg Samorządowych	Kontynuacja z 2020 r.
		3.1.2	Modernizacja ul. Staszica	Urząd Miasta	641 581,52		641 581,52	Środki własne Fundusz Dróg Samorządowych	Kontynuacja z 2020 r.
		3.1.3	Przebudowa ulicy Chopina w Bartoszycach	Urząd Miasta	914 014,78		914 014,78	Środki własne	Kontynuacja z 2020 r., całkowita wartość zadania - 943 515,00
		3.1.4	Remont nawierzchni przy ul. Partyzantów	ZUK	70 000,00		70 000,00	Środki własne	-
		3.1.5	Wykonanie nakładki asfaltowej ul. Hubalczyków	Urząd Miasta	106 825,92		106 825,92	Środki własne	-
		3.1.6	Przebudowa ul. Andersa	Urząd Miasta		1 000 000,00	1 000 000,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Zakończenie w 2023 r., kwota dofinansowania – 1.524.050,07 zł, całkowita wartość projektu – 2.189746,38 zł.
		3.1.7	Przebudowa ul. Struga	Urząd Miasta			0,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Do realizacji w następnych latach
		3.1.8	Przebudowa ul. Polnej	Urząd Miasta			0,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Do realizacji w roku 2024, kwota dofinansowania 1.941.026,40 zł
		3.1.9	Przebudowa ul. Ogrodowa	Urząd Miasta	77 720,00	74 263,82	151 983,82	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	2021 r. dokumentacja projektowa, realizacja w roku 2024, dofinansowanie 1.657.956,83 zł
		3.1.10.	Przebudowa ul. Lelewela	Urząd Miasta	51 416,00	x	51 416,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	2021 r. dokumentacja projektowa
		3.1.11.	Przebudowa ul. Szymanowskiego	Urząd Miasta	40 067,00	x	40 067,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	2021 r. dokumentacja projektowa
		3.1.12.	Przebudowa ul. Brzozowa, Zielona , Kwiatowa	Urząd Miasta	69 797,00	x	69 797,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	2021 r. dokumentacja projektowa
	3.1.13.	Przebudowa ul. Szrajbera	Urząd Miasta	x		0,00	Środki własne	Do realizacji w następnych latach	

Raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Uwagi
					2021	2022	Razem		
		3.1.14.	Przebudowa mostu na Rzece Suszycy w ciągu ul. Leśna	Urząd Miasta			0,00	Środki własne, Polski Ład	Realizacja w roku 2024, dofinansowanie: 1.940.400,00 zł. Inwestycja będzie obejmowała przebudowę fragmentu ulicy Leśnej oraz mostu nad rzeką Suszycą
		3.1.15.	Dotacja na budowę mostu nad rz. łyną	Urząd Miasta	4 000 000,00		4 000 000,00	Środki własne	Budowa mostu o długości 108,5 m nad rzeką łyną w ramach zadania „Budowa nowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 512 wraz z budową przeprawy mostowej na rzece łynie w miejscowości Bartoszyce” realizowanego przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w ramach programu Polska-Rosja
		3.1.16.	Przebudowa ul. Broniewskiego - 2 etap	Urząd Miasta	1 167 064,01	595 196,96	1 762 260,97	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Przebudowana nawierzchnia ulicy wraz kanalizacją deszczową, powstały chodniki, zjazdy do posesji oraz ścieżki rowerowe, oświetlenie w technologii LED.
		3.3.	Przygotowanie infrastruktury komunikacyjnej miast do obsługi samochodów elektrycznych (m.in. punktów ładowania samochodów osobowych)						
		3.3.1	Punkt ładowania samochodów - parking ul. Boh. Warszawy	Urząd Miasta				Środki własne	Do realizacji w następnych latach
		3.5.	Poprawa funkcjonowania systemu komunikacji publicznej, m.in. budowa, przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych, itp.						
		3.5.1	Naprawy przystanków autobusowych	Urząd Miasta		22 140,00	22 140,00	Środki własne	-
		3.5.2.	Opłata za świadczone usługi komunikacji miejskiej	Urząd Miasta	890 609,92	873 674,31	1 764 284,23	Środki własne	-
		3.5.3.	Czyszczenie powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic głównych	ZUK	38 995,00	30 016,82	69 011,82	Środki własne	-
Zagrożenia hałasem (ZH)	1. Zarządzanie jakością klimatu akustycznego	1.2.	Stosowanie zasad ochrony przed hałasem oraz uwzględnianie wyników map akustycznych w nowotworzonych planach zagospodarowania przestrzennego	Urząd Miasta		x	x	-	W ramach bieżącej działalności
		1.3.	Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego						
		1.3.4	Edukacja ekologiczna	Urząd Miasta, placówki oświatowe	x	x	x	Środki własne	Opisano w treści rozdziału

Raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Uwagi
					2021	2022	Razem		
	2. Poprawa standardów klimatu akustycznego	2.1.	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów) i utrzymywanie nawierzchni w dobrym stanie technicznym	Urząd Miasta	x	x	x	-	W ramach bieżącej działalności – remonty nawierzchni drogowej
		2.2.	Wprowadzanie ograniczeń prędkości ruchu na terenach zabudowanych oraz inteligentnego sterowania ruchem	Urząd Miasta	x	x	x	-	W ramach bieżącej działalności
		2.3.	Wprowadzanie ograniczeń wjazdu pojazdów ciężarowych do centrów miast i terenów osiedli mieszkaniowych	Urząd Miasta	x	x	x	-	W ramach bieżącej działalności
		2.4.	Stosowanie nowoczesnych nawierzchni niskohałasowych, w przypadku remontów i przebudów odcinków drogowych	Urząd Miasta	x	x	x	-	W ramach bieżącej działalności
Pola elektro-magnetyczne (PEM)	1. Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych	1.2.	Wprowadzanie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dot. ochrony przed polami elektromagnetycznymi.	Urząd Miasta	x	x	x	-	W ramach bieżącej działalności
Gospodarowanie wodami (GW)	1. Poprawa jakości wód powierzchniowych	1.3.	Ograniczenie zużycia wody na terenach miejskich, w przemyśle (np. recykulacja wody, zamykanie obiegu wody)						
		1.3.1.	Ograniczenie zużycia wody na terenach miejskich (np. recykulacja wody, zamykanie obiegu wody)	Urząd Miasta	x	x	x	-	W ramach bieżącej działalności
	3. Przeciwdziałanie suszy	3.1.	Realizacja założeń Planu przeciwdziałania skutkom suszy (na lata 2022-2027)	Urząd Miasta	x	x	x	-	W ramach bieżącej działalności
		3.2.	Promowanie katalogu działań i zadań służących minimalizowaniu następstw suszy (np. zbieranie deszczówki, łąki kwietne zamiast trawników, zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach i na wsi, wprowadzanie i utrzymanie zadrzewień śródpolnych i przydrożnych)						
		3.2.1	Edukacja ekologiczna	Urząd Miasta, placówki oświatowe	x	x	x	Środki własne	Opisano w treści rozdziału
3.3.	Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczów na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury								

Raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Uwagi
					2021	2022	Razem		
		3.3.1	Opracowanie operatów wodnoprawnych na odprowadzanie wód opadowych	Urząd Miasta	8 118,00		8 118,00	Środki własne	-
		3.3.2	Opracowanie programu gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi	Urząd Miasta	0,00		0,00	Środki własne	Do realizacji w następnych latach
	4. Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego	4.2.	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami	Urząd Miasta	x	x	x	-	W ramach bieżącej działalności
	5. Zwiększenie zdolności środowiska do gromadzenia i przetrzymywania zasobów	5.2.	Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji						
		5.2.1	Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji	Urząd Miasta				Środki własne	Do realizacji w następnych latach
		5.3.	Prowadzenie działań edukacyjnych propagujących mikroinstalacje do gromadzenia i przetrzymywania wody						
		5.3.1	Edukacja ekologiczna	Urząd Miasta, placówki oświatowe	x	x	x	Środki własne	Opisano w treści rozdziału
	Gospodarka wodno-ściekowa (GWS)	1. Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodno-ściekowej	1.1.	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej	Urząd Miasta	x	x	x	-
1.3.			Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, w tym rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej	Urząd Miasta					
1.3.1			Przebudowa kanalizacji deszczowej ul. Turkowskiego	Urząd Miasta		202 297,00	202 297,00	Środki własne	-
1.3.2.			Budowa separatorów przy wylotach do wód	Urząd Miasta				Środki własne	Do realizacji w następnych latach
1.5.			Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpornych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrola szczelności tych zbiorników	Urząd Miasta	x	x	x	-	W ramach bieżącej działalności
Gleby (GL)	1. Zachowanie funkcji rolno-środowiskowych i gospodarczych gleb	1.5.	Przeciwdziałanie zasklepieniu gleb przez stosowanie odpowiednich rozwiązań przy planowaniu inwestycji (np. powierzchni półprzepuszczalnych), a także zapewnienie odpowiednich powierzchni biologicznie czynnych	Urząd Miasta	x	x	x	-	W ramach planowania inwestycji
		1.6.	Zachowywanie zadrzewień śródpolnych, krzewów, oczek wodnych oraz terenów zielonych w celu przeciwdziałania erozji wodnej i wietrznej	Urząd Miasta	x	x	x	-	W ramach planowania inwestycji

Raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Uwagi	
					2021	2022	Razem			
Gospodarka odpadami (GO)	1. Gospodarka odpadami zawierającymi	1.1.	Sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest							
		1.1.1	Dotacja celowa z budżetu dla osób fizycznych z przeznaczeniem na finansowanie usuwania azbestu	Urząd Miasta				Środki własne	Do realizacji w następnych latach	
		1.2.	Prowadzenie i aktualizacja rejestru wyrobów zawierających azbest	Urząd Miasta	x	x	x	-	W ramach bieżącej działalności	
	2. Zapobieganie powstawaniu odpadów	2.1.	Rozwój gospodarki obiegu zamkniętego (cyrkularnej), w tym tworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami	Zadanie własne					Środki własne	Do realizacji w następnych latach
		2.3.	Działania edukacyjne w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji)							
		2.3.1	Edukacja ekologiczna	Urząd Miasta, placówki oświatowe	x	x	x	Środki własne	Opisano w treści rozdziału	
	3. Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	3.2.	Likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów	Urząd Miasta	x	x	x	-	W ramach bieżącej działalności	
3.3.		Działania zmierzające do osiągnięcia poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości minimum 55% masy wytworzonych odpadów komunalnych w 2025 r. i 60% w 2030r.	Urząd Miasta	x	x	x	Środki własne	Kontrole prawidłowej segregacji. 2021 roku – 1064 kontrole oraz w 2022 roku – 492 kontrole.		
Zasoby przyrodnicze (ZP)	1. Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu	1.1.	Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy.	Urząd Miasta	x	x	x	-	W ramach bieżącej działalności	
		2.1.	Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych obcego pochodzenia	Urząd Miasta	x	x	x	-	W ramach bieżącej działalności	
	2.2.	Poprawa stanu siedlisk i gatunków - wdrażanie działań ochronnych	Urząd Miasta	x	x	x	-	W ramach bieżącej działalności		

Raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Uwagi
					2021	2022	Razem		
	3. Ochrona oraz tworzenie zieleni na terenach zabudowanych	3.1.	Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne oraz konserwacja pomników przyrody						
		3.1.1	Przebudowa Placu Boh. Westerplatte i Parku Miejskiego w Bartoszycach	Urząd Miasta		1 150 000,00	1 150 000,00	Polski Ład, środki własne	Kontynuacja w latach 2023-2024. Dofinansowanie: 21,85 mln. Całkowita wartość zadania: 27.895.749,17 zł
		3.1.2.	Nasadzenia drzew i krzewów	Urząd Miasta	42 553,00	11 167,20	53 720,20	Środki własne	2021 -197 szt. drzew, 151 szt. krzewów, 2022 - 96 szt. drzew
		3.2.	Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych	Urząd Miasta	x	x	x	-	W ramach bieżącej działalności
	4. Działania z zakresu pogłębiania i	4.1.	Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody						
		4.1.1	Edukacja ekologiczna	Urząd Miasta, placówki oświatowe	x	x	x	Środki własne	Opisano w treści rozdziału
Zagrożenia poważnymi awariami (PAP)	1. Zmniejszenie zagrożenia	1.1.	Poprawa technicznego wyposażenia służb PSP, OSP						
		1.1.1	Poprawa technicznego wyposażenia służb PSP, OSP	Urząd Miasta		x	x	Środki własne	-
		1.1.2.	Remont zbiorczych instalacji wodnych hydrantów	Urząd Miasta	24 000,00		24 000,00	Środki własne	
	2. Wykreowanie właściwych	2.1.	Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców						
		2.1.1	Działania promocyjne związane z bezpieczeństwem publicznym (zakup nagród w różnych konkursach, szkolenia i inne)	Urząd Miasta	x	x	x	Środki własne	-
RAZEM					12 357 969,17	4 848 152,50	17 206 121,67		

źródło: dane Miasta Bartoszyce

3.2. Zestawienie zrealizowanych zadań monitorowanych

Tabela 3 przedstawia zestawienie zrealizowanych zadań monitorowanych. Ogółem możliwe do ustalenia koszty realizacji zadań monitorowanych wyniosły w latach 2021-2022 ponad 28,1 mln zł, zgodnie z poniższym zestawieniem:

Kierunki:	Nakłady (zł)
Edukacja ekologiczna	38 105,03
P.2 Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z produkcji ciepła	20 899 050,88
P.3. Zmniejszenie emisyjności w transporcie oraz zwiększenie dostępności i atrakcyjności transportu publicznego	2 000 000,00
P.4. Ograniczanie emisji zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych oraz produkcji ciepła.	1 024 100,00
GWS.1. Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodno-ściekowej	2 299 810,92
GO.2. Zapobieganie powstawaniu odpadów	25 836,63
GO.3. Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	770 093,31
PAP.1. Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	1 090 026,00
Razem	28 147 022,77

Największym możliwym do ustalenia pod względem wartości (6.695.942,90 zł) był projekt „Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację 12 budynków mieszkalnych będących w zasobach SM Budowlani w Bartoszycach”, realizowany przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Budowlani”. Realizacja projektu przyniosła efekty w postaci termomodernizacji budynków o powierzchni użytkowej 19,96 tys. m², a co za tym idzie zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery (redukcja pyłów 37,685 Mg/rok). Projekt otrzymał dofinansowanie z RPO WiM.

Kolejnym – niewiele mu ustępującym – był projekt „Kompleksowa termomodernizacja dziewięciu budynków mieszkalnych wielorodzinnych w Spółdzielni Mieszkaniowej Budowlani w Bartoszycach” (6.402.334,92 zł). Realizacja projektu przyniosła efekty w postaci termomodernizacji budynków o powierzchni użytkowej 20,8 tys. m², a co za tym idzie zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery (redukcja pyłów 4,29 Mg/rok). Projekt również otrzymał dofinansowanie z RPO WiM.

Następny projekt to „Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej przy ulicy Lipowej 1 w Bartoszycach” realizowany przez Powiat Bartoszycki (wartość 4.363.804,81 zł). Zakres rzeczowy projektu obejmował: wykonanie izolacji cieplnej ścian zewnętrznych części nadziemnej i podziemnej oraz powierzchni podłóg na gruncie, ocieplenie dachu zewn., wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie w pełnym systemie centralnego ogrzewania na kondygnacji piętra i poddasza oraz części piwnic i parteru, wymianę instalacji elektrycznej a także: osprzętu, żarówek, opraw świetlówkowych na LED-owe, odtworzenie elewacji uwzględniające przeprowadzenie wymiany stolarki (okiennej i drzwiowej). Zmniejszenie

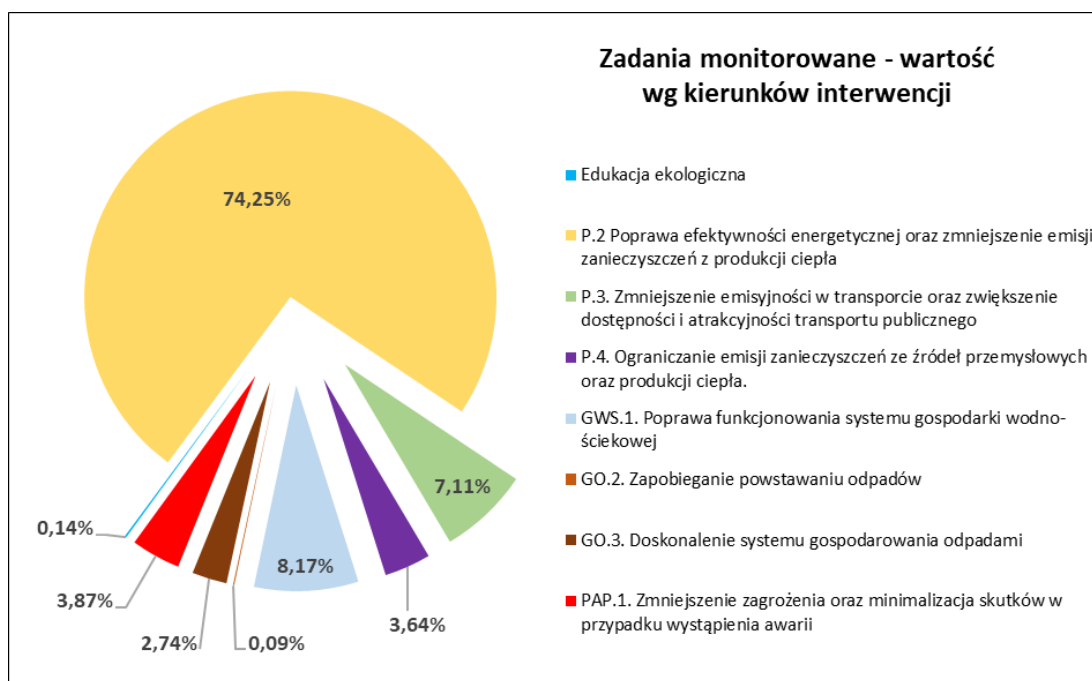
zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektu wynosi: 1338.39 GJ/rok; energii pierwotnej wynosi: 52 8747,66 kWh/rok.

Znacznie większe nakłady poniesiono na realizację projektu „Budowa nowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 512 wraz z budową przeprawy mostowej na rzece Łynie w miejscowości Bartoszyce” realizowanego przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w ramach programu Polska-Rosja. Koszt całkowity to ponad 51 mln zł – z czego większość wydatkowano w poprzednim okresie raportowania.

Znaczne wydatki ponosiła również spółka miejska COWiK – zarówno w zakresie systemu ciepłowniczego, jak i gospodarki wodno-ściekowej – łącznie ponad 3,66 mln. zł.

Warta odnotowania jest również realizacja zadań w ramach programu „Czyste Powietrze”. Program ten jest przeznaczony dla właścicieli i współwłaścicieli domów jednorodzinnych. Można otrzymać dotację na termomodernizację domu i wymianę źródeł ciepła: do 66 000 zł dla podstawowego poziomu dofinansowania, do 99 000 zł dla podwyższonego poziomu dofinansowania lub do 135 000 zł dla najwyższego poziomu dofinansowania. W mieście Bartoszyce w 2021 r. wypłacono 35 dotacji. W 31 przypadkach zainstalowano źródła gazowe, w 1 - powietrzną pompę ciepła, 3 dotacje dotyczyły wyłącznie termomodernizacji bez wymiany źródła ciepła. W 2022 r. wypłacono 60 dotacji o łącznej wartości 722.157,13 zł. W 40 przypadkach zainstalowano źródła gazowe, w 8 - powietrzną pompę ciepła, w 7 - kocioł na biomasę, w 1 - miejska sieć ciepłownicza. 4 dotacje dotyczyły wyłącznie termomodernizacji bez wymiany źródła ciepła. W 3 przypadkach dodatkowo zastosowano instalację fotowoltaiczną.

Podsumowując – największe nakłady poniesiono na realizację zadań związanych z kierunkiem interwencji *P.2 Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z produkcji ciepła* – blisko 20,5 mln zł (rys. 2).

Rys. 2

Tabela 3 Nakłady na realizację zadań monitorowanych programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce w latach 2021-2022

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Dodatkowe informacje	
					2021	2022	Razem			
Ochrona klimatu i jakości powietrza	1. Zarządzanie jakością powietrza w Bartoszycach	1.2.	Prowadzenie monitoringu jakości powietrza (w tym monitoringu uzupełniającego)	WIOŚ	x	x	Brak danych	Środki własne	-	
		1.4.	Edukacja ekologiczna w zakresie jakości powietrza oraz promocja zasad efektywności energetycznej, a także kształtowanie prawidłowych zachowań dotyczących szkodliwości spalania odpadów oraz paliw niskiej jakości w piecach i kotłach indywidualnych	Ośrodki edukacyjne				WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, środki własne, środki krajowe	-	
		1.4.1	Powiatowy Konkurs Ekologiczny	Powiat Bartoszycki	16 446,06	16 284,97	32 731,03	środki własne		
	2. Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z produkcji ciepła		2.1.	Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych	Właściciele źródeł ciepła				środki własne lub użytkowników budynków, FEWiM 2021-2027, WFOŚiGW, NFOŚiGW, inne fundusze (w tym europejskie)	Realizacja w ramach: FEWiM 2021-2027; Program „Czyste Powietrze”, Program „Mój Prąd”
			2.1.1	Wykonanie wewnętrznej instalacji co, cwu i budowa kotłowni gazowej przy ul. Starzyńskiego 5	LOKUM sp. z o.o.	147 643,21	166 931,19	314 574,40	środki wspólnoty	
			2.1.2	Wymiana źródeł ciepła (wraz z termomodernizacją) w ramach programu "Czyste Powietrze"	Właściciele źródeł ciepła	406 242,89	722 157,13	1 128 400,02	Dotacja WFOŚiGW	W 2021 r. wypłacono 35 dotacji. W 31 przypadkach zainstalowano źródła gazowe, w 1 - powietrzną pompę ciepła, 3 dotacje dotyczyły wyłącznie termomodernizacji bez wymiany źródła ciepła. W 2022 r. wypłacono 60 dotacji. W 40 przypadkach zainstalowano źródła gazowe, w 8 - powietrzną pompę ciepła, w 7 - kocioł na biomasę, w 1 - miejska sieć ciepłownicza. 4 dotacje dotyczyły wyłącznie termomodernizacji bez wymiany źródła ciepła. W 3 przypadkach dodatkowo zastosowano instalację fotowoltaiczną.
			2.3.	Rozwój sieci gazowej i ciepłowniczej	COWiK, PGNiG				środki własne, FEWiM 2021-2027, WFOŚiGW, NFOŚiGW, inne fundusze (w tym europejskie), EOG, środki krajowe	-

Raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
					2021	2022	Razem		
		2.3.1.	Budowa i modernizacja przyłączy ciepłowniczych	COWiK	343 600,00	139 400,00	483 000,00	środki własne	2021: Budowa sieci i przyłącza Plac Dworcowy, Budowa przyłącza Hubalczyków 5, Budowa węzła ciepłowniczego Plac Dworcowy, Budowa sieci i przyłącza Słowackiego 21, Rozbudowa węzłów indywidualnych (Warszawska 14, Piłsudskiego 4, 6, 7). 2022: Budowa przyłącza Hubalczyków 4, Budowa przyłącza Mazurska 1, Rozbudowa węzła indywidualnego Piłsudskiego 7, Rozbudowa węzła indywidualnego Piłsudskiego 6,6a, Rozbudowa węzła indywidualnego Piłsudskiego 4,4a, Przyłącze ciepłownicze Starzyńskiego 5
		2.3.2	Przebudowa sieci ciepłowniczej	COWiK	148 200,00	29 800,00	178 000,00	środki własne	2021: Przebudowa sieci ciepłowniczej Warszawska K-18, Przebudowa sieci wysokoparametrowej Dn 200 ul. Boh. Warszawy, Przebudowa sieci wysokoparametrowej DN 300 Bema. 2022: Wymiennikownia indywidualna - Plac Dworcowy 1
		2.3.3	Dostosowanie budynków mieszkalnych do korzystanie z sieci ciepłowniczej (wykonanie wewnętrznej instalacji CO i CWU)	LOKUM sp. z o.o.	307 731,38	36 822,51	344 553,89	środki własne, środki wspólnot	2021: Hubalczyków 5, Warszawska 14 (tylko cwu), Starzyńskiego 5, 2022: Mazurska 1
		2.5.	Wytwarzanie, dystrybucja i promowanie energii elektrycznej i ciepłej pochodzącej ze wszystkich źródeł odnawialnych	Przedsiębiorstwa, mieszkańcy				środki własne, FEWiM 2021-2027, WFOŚiGW, NFOŚiGW, inne fundusze (w tym europejskie), EOG, środki krajowe	-
		2.5.1.	Wykorzystanie OZE przez przedsiębiorstwo Moto Centrum Przemysław Czajkowski	Moto Centrum	502 500,00		502 500,00	dofinansowanie RPO WiM: 427.125,00 zł	Instalacja trzech turbin wiatrowych z pionową osią obrotu o mocy 10 kW każda. Prędkość startowa 1,2 m/s, średnia roczna produktywność przy wietrze 5,9 m/s około 27,873 MWh/rok. Poziom hałasu mierzony z odległości 60 m przy wietrze o prędkości 8 m/s nie więcej niż 46 dB. Instalacja osadzona na słupie betonowym/metalowym/kratownicy o wysokości ok 13 m.

Raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
					2021	2022	Razem		
		2.6.	Poprawa efektywności energetycznej budynków (w tym termomodernizacja) oraz kompleksowe zarządzanie energią w budynkach publicznych, w tym audyty energetyczne	Właściciele budynków				środki własne lub użytkowników budynków, FEWiM 2021-2027, WFOŚiGW, NFOŚiGW, inne fundusze (w tym europejskie)	-
		2.6.1	Docieplenie budynków mieszkalnych zarządzanych przez LOKUM	LOKUM sp. z o.o.	226 926,52	184 934,80	411 861,32	środki własne, środki wspólnot	2021: Warszawska 13, Słowackiego 30, Bema 2, 2022: Poniatowskiego 11A, Słowackiego 28, Witosza 14
		2.6.2	Wymiana oświetlenia części wspólnych na oprawy LED	LOKUM sp. z o.o.	13 288,47		13 288,47	środki wspólnot	2021: Pl. Konstytucji 3 Maja 22-23, Słowackiego 30
		2.6.3	Kompleksowa termomodernizacja dziewięciu budynków mieszkalnych wielorodzinnych w Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlani” w Bartoszycach	SM Budowlani	6 402 334,92		6 402 334,92	dofinansowanie POIiŚ: 4.802.856.zł	Termomodernizacja 9 budynków mieszkalnych zlokalizowanych przy ul. Chilmanowicza 1, 3, 5, 7, Piłsudskiego 4, 4a, 6, 6a, 7. Pow. użytkowa 20,8 tys. m ² . Redukcja pyłów 4,29 Mg/rok
		2.6.4	Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację 12 budynków mieszkalnych będących w zasobach SM Budowlani w Bartoszycach	SM Budowlani	2 008 782,87	4 687 160,03	6 695 942,90	dofinansowanie RPO WiM: 4.908.694,93 zł	Kompleksowa termomodernizacja 12 budynków mieszkalnych przy ul. Poniatowskiego 12,13,14,15 oraz ul. Paderewskiego 37,39,41,43,45,47,49,51. Przyjęto podział kosztów między latami na 30/70. Powierzchnia użytkowa 19,96 tys. m ² . Redukcja pyłów 37,685 Mg/rok
		2.6.5	Termomodernizacja budynków SM Perkoz	SM Perkoz	60 790,15		60 790,15	środki własne	2021: Chilmanowicza 6
		2.6.6	Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej przy ulicy Lipowej 1 w Bartoszycach	Powiat Bartoszycki	507 954,29	3 855 850,52	4 363 804,81	środki własne, dofinansowanie: RPO WiM	Zakres rzeczowy projektu obejmował: wykonanie izolacji cieplnej ścian zewnętrznych części nadziemnej i podziemnej oraz powierzchni podtóg na gruncie, ocieplenie dachu zewn., wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie w pełnym systemie centralnego ogrzewania na kondygnacji piętra i poddasza oraz części piwnic i parteru, wymianę instalacji elektrycznej a także: osprzętu, żarówek, opraw świetlówkowych na LED-owe, odtworzenie elewacji uwzględniające przeprowadzenie wymiany stolarki (okiennej i drzwiowej). Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektu wynosi: 1338.39 GJ/rok; energii pierwotnej wynosi: 52 8747.66 kWh/rok.

Raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Dodatkowe informacje	
					2021	2022	Razem			
Zagrożenia hałasem	1. Zarządzanie jakością klimatu akustycznego.	1.1.	Monitoring hałasu na terenie miasta	WIOŚ, GDDKiA			Brak danych	Środki własne	-	
		1.3.	Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego	Ośrodki edukacyjne			Brak danych	WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, środki własne, środki krajowe	-	
		3. Zmniejszenie emisyjności w transporcie oraz zwiększenie dostępności i atrakcyjności transportu publicznego	2.7.	Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego i innego zewnętrznego	Właściciele i zarządcy infrastruktury			Brak danych	środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, inne fundusze (w tym europejskie)	-
			3.1.	Budowa i przebudowa dróg gminnych oraz krajowych, wojewódzkich i powiatowych	Właściciele i zarządcy dróg				środki własne, środki krajowe	-
			3.1.1	Rozbudowa nowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 512 wraz z budową przeprawy mostowej na rzece Łynie w miejscowości Bartoszyce - pomoc finansowa na pokrycie wkładu własnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego	Starostwo Powiatowe	2 000 000,00		2 000 000,00	środki własne	Projekt realizowany w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Rosja 2014 – 2020, koszt 8 mln EUR (42.569.132,32 zł), dofinansowanie 7,2 mln EUR. Parametry projektowanej drogi wojewódzkiej nr 512: klasa drogi – G, kategoria ruchu – KR4, długość odcinka – około 1,34 km, szerokość jezdni – około 7,0 m. Z dn. 17-02-2020 r. rozpoczęto roboty budowlane.
			3.2.	Rozwój transportu rowerowego w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Właściciele i zarządcy dróg			Brak danych	FEWiM 2021-2027, środki własne, środki krajowe	-
			3.3.	Przygotowanie infrastruktury komunikacyjnej miast do obsługi samochodów elektrycznych (m.in. punktów ładowania samochodów osobowych)	Zarządzający infrastrukturą, przedsiębiorcy			Brak danych	środki własne, środki krajowe	-
			3.4.	Dostosowanie floty pojazdów do wymogów elektromobilności	Przedsiębiorstwa			Brak danych	środki własne, środki krajowe	-
			3.5.	Poprawa funkcjonowania systemu komunikacji publicznej, m.in. budowa, przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych, itp.	Właściciele i zarządcy dróg			Brak danych	środki własne, środki krajowe	-
		4. Ograniczanie emisji zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych oraz produkcji ciepła.	4.1.	Budowa i modernizacja instalacji przechwytywania zanieczyszczeń powietrza, pochodzących z emisji punktowej	Przedsiębiorstwa			Brak danych	środki własne, FEWiM 2021-2027, WFOŚiGW, NFOŚiGW, inne fundusze	-
			4.2.	Modernizacja instalacji technologicznych oraz instalacji spalania paliw do celów technologicznych	Przedsiębiorstwa				środki własne, FEWiM 2021-2027, WFOŚiGW, NFOŚiGW, inne fundusze	-
			4.2.1	Montaż automatyki kocioł nr K3	COWIK	266 000,00		266 000,00	środki własne	-
			4.2.2	Modernizacja automatyki i szaf zasilających (kocioł nr K1,K2,K3)	COWIK		758 100,00	758 100,00	środki własne	-

Raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Dodatkowe informacje		
					2021	2022	Razem				
	2. Poprawa standardów klimatu akustycznego	2.1.	Stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. ekranów dźwiękochłonnych, przekryć akustycznych, wałów ziemnych i przekopów) i utrzymywanie nawierzchni w dobrym stanie technicznym	Właściciele i zarządcy dróg			Brak danych	środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, środki krajowe	Uwaga- stosowanie zabezpieczeń w uzasadnionych przypadkach, zgodnie z raportami oddziaływania na środowisko		
		2.2.	Wprowadzanie ograniczeń prędkości ruchu na terenach zabudowanych oraz inteligentnego sterowania ruchem	Właściciele i zarządcy dróg			-	-	-		
		2.3.	Wprowadzanie ograniczeń wjazdu pojazdów ciężarowych do centrów miast i terenów osiedli mieszkaniowych	Właściciele i zarządcy dróg				-	-		
		2.4.	Stosowanie nowoczesnych nawierzchni niskohałasowych, w przypadku remontów i przebudów odcinków drogowych	Właściciele i zarządcy dróg				Brak danych	środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, środki krajowe	-	
	3. Ograniczanie hałasu przemysłowego	3.1.	Stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających emisję hałasu w procesach technologicznych (np. obudowy dźwiękochłonne, tłumiki dźwięku, izolacje akustyczne)	Przedsiębiorstwa				Brak danych	środki własne, FEWiM 2021-2027, WFOŚiGW, NFOŚiGW, inne fundusze	-	
Pola elektromagnetyczne	1. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych	1.1.	Kontynuacja monitoringu poziomu pól elektromagnetycznych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.	WIOŚ	x			Brak danych	Środki własne	W 2021 r. prowadzono pomiary w stacjach monitoringu PEM, Bartoszyce, Kętrzyńska/Boh. Monte Casino oraz plac Konstytucji 3 Maja, brak przekroczeń, poziom PEM poniżej dolnego progu oznaczalności sondy wynoszącego 0,8 V/m	
Gospodarowanie wodami	1. Poprawa jakości wód powierzchniowych	1.1.	Realizacja założeń aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Pregoty oraz aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Świeżej na lata 2022-2027	RZGW, podmioty wskazane w Planie				Brak danych	środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, POiŚ, środki krajowe	-	
		1.2.	Monitorowanie stanów i chemizmu wód powierzchniowych	WIOŚ					Brak danych	Środki własne	-
		1.3.	Ograniczenie zużycia wody na terenach miejskich, w przemyśle (np. recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody)	Mieszkańcy, przedsiębiorstwa					Brak danych	środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, POiŚ, środki krajowe	-
		1.3.1	Rozbudowa i modernizacja systemu zarządzania siecią wodociągową	COWiK						środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, POiŚ, środki krajowe	Do realizacji w następnych latach

Raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Dodatkowe informacje	
					2021	2022	Razem			
2. Ochrona zasobów i jakości wód podziemnych	2. Ochrona zasobów i jakości wód podziemnych	1.4.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	Instytucje kontrolujące			Brak danych	Środki własne	-	
		2.1.	Ustanawianie stref ochronnych ujęć wód podziemnych	Wody Polskie			Brak danych	Środki własne	-	
		2.2.	Monitorowanie stanów i chemizmu wód podziemnych	PIG-PIB			Brak danych	Środki własne	-	
	3. Przeciwdziałanie suszy	3. Przeciwdziałanie suszy	3.1.	Realizacja założeń Planu przeciwdziałania skutkom suszy (na lata 2022-2027)	RZGW, PWiK, właściciele urządzeń melioracyjnych, rolnicy			Brak danych	środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, POIŚ, środki krajowe, środki unijne	-
			3.2.	Promowanie katalogu działań i zadań służących minimalizowaniu następstw suszy (np. zbieranie deszczówki, łąki kwietne zamiast trawników, zwiększanie powierzchni terenów zielonych w miastach i na wsi, wprowadzanie i utrzymanie zadrzewień śródpolnych i przydrożnych)	Ośrodki edukacyjne			Brak danych	WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, środki własne, środki krajowe	-
			3.3.	Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczów na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury	Właściciele i zarządcy nieruchomości			Brak danych	środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, POIŚ, środki krajowe, środki unijne	-
	5. Zwiększenie zdolności środowiska do gromadzenia i przetrzymywania zasobów wodnych	5. Zwiększenie zdolności środowiska do gromadzenia i przetrzymywania zasobów wodnych	5.1.	Zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej	Mieszkańcy			Brak danych	środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, środki krajowe,	-
			5.2.	Rozwój form małej retencji wodnej, w tym budowa lub modernizacja urządzeń wodnych małej retencji	Przedsiębiorcy, właściciele i zarządcy nieruchomości			Brak danych	środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, POIŚ, środki krajowe, środki unijne	-
			5.3.	Prowadzenie działań edukacyjnych propagujących mikroinstalacje do gromadzenia i przetrzymywania wody	Ośrodki edukacyjne			Brak danych	WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, środki własne, środki krajowe	-
	Gospodarka wodno-ściekowa	1. Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodno-ściekowej	1.1.	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej	COWiK				środki własne, WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027	
1.1.1			Wykonanie magistrali wodociągowej DN400 do ul. Gdańskiej - (do Osiedla 650-lecia)	COWiK				Środki własne	Do realizacji w następnych latach	
1.1.2			Wymiana sieci i przyłączy w drogach remontowanych przez Gminę Miejską	COWiK	963 900,00	671 900,00	1 635 800,00	Środki własne	2021 - Pl. Dworcowy, Broniewskiego, Staszica, Chopina, Poniatowskiego. 2022: Wymiana sieci w ul. Broniewskiego, ul. Konopnickiej, rozbudowa sieci w ul. Warmińskiej	

Raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Dodatkowe informacje	
					2021	2022	Razem			
		1.1.3	Modernizacja sieci wodociągowej na terenie Szpitala Powiatowego w Bartoszycach	Szpital Powiatowy w Bartoszycach	318 010,92		318 010,92	środki własne		
		1.2.	Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i stacji uzdatniania wody	COWiK				środki własne, WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027		
		1.2.1	Modernizacja ujęcia i stacji uzdatniania wody	COWiK				Środki własne	Do realizacji w następnych latach	
		1.3.	Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej, w tym rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej	COWiK				środki własne, WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027		
		1.3.1	Wymiana sieci i przyłączy w drogach remontowanych przez Gminę Miejską	COWiK	310 800,00		310 800,00	Środki własne	2021 - Wymiana sieci Pl. Dworcowy	
		1.3.2	Modernizacja kolektora kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Bema 6	COWiK				Środki własne	Do realizacji w następnych latach	
		1.3.3	Modernizacja kolektora kanalizacji sanitarnej DN 400 na os. 650-lecia	COWiK				Środki własne	Do realizacji w następnych latach	
		1.3.4	Modernizacja studni – ul. Partyzantów	COWiK				Środki własne	Do realizacji w następnych latach	
		1.3.5	Modernizacja kolektora kanalizacji sanitarnej DN600 wzdłuż rzeki Łyny, ul. Bema 33	COWiK				Środki własne	Do realizacji w następnych latach	
		1.4.	Modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowania osadów ściekowych	COWiK				środki własne, WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027		
		1.4.1	Modernizacja gospodarki odpadowej Miejskiej Oczyszczalni Ścieków	COWiK				Środki własne	Do realizacji w następnych latach	
		1.4.2	Modernizacja systemu wizualizacji i sterowania Miejskiej Oczyszczalni Ścieków	COWiK		35 200,00	35 200,00	Środki własne		
		2. Ograniczenie zużycia wody oraz ochrona zasobów wód podziemnych	2.1.	Ograniczanie strat wody w sieciach wodociągowych	COWiK			Brak danych	środki własne, WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027	
			2.2.	Ograniczanie ilości zużywanej wody poprzez zamykanie obiegów wody oraz recyrkulację wody w zakładach przemysłowych	Przedsiębiorstwa			Brak danych	WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, środki własne, środki krajowe	-

Raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
					2021	2022	Razem		
Gleby	1. Zachowanie funkcji rolno-środowiskowych i gospodarczych gleb	1.1.	Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz dobrych praktyk rolniczych, a także edukacja w zakresie prośrodowiskowych metod produkcji rolnej	ODR, ARIMR, KOWR			Brak danych	środki własne, FEWiM 2021-2027, PROW, środki krajowe, środki unijne	-
		1.2.	Promocja pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych	ODR, ARIMR, KOWR			Brak danych	środki własne, FEWiM 2021-2027, PROW, środki krajowe, środki unijne	-
		1.3.	Realizacja zadań wskazanych w pakietach rolno-środowiskowo-klimatycznych	Właściciele gruntów			Brak danych	środki własne, FEWiM 2021-2027, PROW, środki krajowe, środki unijne	-
		1.4.	Systematyczne poszerzanie monitoringu gleb użytkowanych rolniczo oraz na terenach zurbanizowanych	IUNG, GIOŚ, OSCHR			Brak danych	Środki własne	-
		1.5.	Przeciwdziałanie zasklepieniu gleb przez stosowanie odpowiednich rozwiązań przy planowaniu inwestycji (np. powierzchni półprzepuszczalnych), a także zapewnienie odpowiednich powierzchni biologicznie czynnych	Właściciele gruntów			Brak danych	Środki własne	-
		1.6.	Zachowywanie zadrzewień śródpolnych, krzewów, oczek wodnych oraz terenów zielonych w celu przeciwdziałania erozji wodnej i wietrznej	Właściciele gruntów			-	-	Bezkosztowo
	2. Rekultywacja oraz remediacja gleb	2.1.	Remediacja gleb na terenach, na których stwierdzono zanieczyszczenia w powierzchni ziemi	Sprawca zanieczyszczenia, właściciele gruntów, RDOŚ			Brak danych	Środki własne	-
Gospodarka odpadami	1. Gospodarka odpadami zawierającymi azbest	1.1.	Sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest	Właściciele odpadów			Brak danych	Środki własne, WFOŚiGW, dotacja gminy	-
	2. Zapobieganie powstawaniu odpadów	2.1.	Rozwój gospodarki obiegu zamkniętego (cyrkularnej), w tym tworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami	ZGO, podmioty ekonomii społecznej			Brak danych	środki własne, WFOŚiGW, NFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, POiŚ, środki krajowe, środki unijne	Działanie obejmuje również tworzenie i utrzymywanie punktów ponownego użytkowania i naprawy przedmiotów
		2.2.	Działania ukierunkowane na niemarnowanie żywności	Organizacje pozarządowe			Brak danych	Środki własne, dotacje	Działanie obejmuje również tworzenie i utrzymywanie banków żywności

Raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Dodatkowe informacje		
					2021	2022	Razem				
		2.3.	Działania edukacyjne w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji)	ZGO, ośrodki edukacyjne				WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, środki własne, środki krajowe	-		
		2.3.1	Konkurs ekologiczny "Bartoszyce - moje zielone miasto"	ZGO	15 836,63		15 836,63	dofinansowanie WFGOŚiGW 10.000,00 zł	Plastyczny konkurs ekologiczny. Pokazanie przez dzieci w ich pracach plastycznych, w jaki sposób dbają o środowisko, przyczyniają się do tego, aby miasto było czyste, zielone i zdrowe. Udział wzięło 11 placówek edukacyjnych, 273 dzieci. Każda placówka otrzymała zestaw 8 koszy do nauki prawidłowej segregacji odpadów.		
		2.3.2	Konkurs ekologiczny "Jestem EKologiem"	ZGO		10 000,00	10 000,00	dofinansowanie WFGOŚiGW	Konkurs skierowany do dzieci z 6 bartoszyckich przedszkoli i 5szkół (klasy I-III). W konkursie wzięło udział 177 dzieci.		
	3. Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	3.1.	Zagospodarowanie odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami	ZGO, ZGOK				WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, środki własne, środki krajowe	-		
		3.1.1	Modernizacja kwater 3A i 3B na składowisku w Wysiecu	ZGO		79 300,00	79 300,00	środki własne			
		3.1.2	Zakup ładowarki JCB 560-80	ZGO		690 793,31	690 793,31	środki własne			
		3.3.	Działania zmierzające do osiągnięcia poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości minimum 55% masy wytworzonych odpadów komunalnych w 2025 r. i 60% w 2030r.	ZGO, ZGOK				Brak danych	WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, środki własne, środki krajowe	-	
	Zasoby przyrodnicze	2. Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków	2.1.	Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych obcego pochodzenia	RDOŚ, organizacje pozarządowe, właściciele nieruchomości				Brak danych	WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, środki własne, środki krajowe	-
			2.2.	Poprawa stanu siedlisk i gatunków - wdrażanie działań ochronnych	RDOŚ, organizacje pozarządowe, właściciele nieruchomości				Brak danych	WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, środki własne, środki krajowe	-
			2.3.	Działania zwiększające retencję oraz wspierające zachowanie naturalnych warunków hydrologicznych na terenach podmokłych, w dolinach rzek oraz w jez.	RDOŚ, organizacje pozarządowe, właściciele nieruchomości				Brak danych	WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, środki własne, środki krajowe	-

Raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
					2021	2022	Razem		
	3. Ochrona oraz tworzenie zieleni na terenach zabudowanych	3.1.	Tworzenie oraz modernizacja terenów zieleni, prace arborystyczne oraz konserwacja pomników przyrody	Właściciele i zarządcy nieruchomości			Brak danych	WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, środki własne, środki krajowe	-
	4. Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajoobrazowych regionu	4.1.	Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	Ośrodki edukacyjne				WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, środki własne, środki krajowe	-
		4.1.1.	Warsztaty Eko-Ogród	Stowarzyszenie Integracji Osób Niepełnosprawnych SION w Bartoszycach		5 374,00	5 374,00	Dotacja Starostwa Powiatowego w Bartoszycach	"Eko-ogród"- projekt realizowany w okresie 01-04-2022 do 31-08-2022r. W ramach projektu przeprowadzono praktyczne warsztaty ekologiczne. Uczestnicy warsztatów wykonali eko-ogród składający z rabat, na których własnoręcznie posadzili różne rośliny, warzywa, krzewy. Zdobyli wiedzę o tych roślinach, ich cechach i znaczeniu dla środowiska. Część eko-ogrodu obejmuje m.in. kolekcja ziół.
	5. Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych	5.1.	Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa	Powiat Bartoszycki			Brak danych	Środki własne	-
6. Zwiększenie leśistości	6.1.	Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej	Właściciele gruntów			Brak danych	Środki własne, PROW	-	
	6.2.	Promowanie zalesień jako alternatywnego sposobu zagospodarowania nieużytków i gruntów nieprzydatnych rolniczo	ARiMR, ODR			Brak danych	Środki własne, PROW	-	

Raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Poniesione koszty (zł)			Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
					2021	2022	Razem		
Zagrożenia poważnymi awariami	1. Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	1.1.	Poprawa technicznego wyposażenia służb PSP OSP	Powiat, PSP				WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, środki własne, środki krajowe	-
		1.1.1	Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla Komendy Powiatowej PSP w Bartoszycach	Komenda Powiatowa PSP		1 090 026,00	1 090 026,00	środki PSP, środki Powiatu Bartoszyckiego (30.000 zł i 180.026,00 zł)	
	2. Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych	2.1.	Edukacja w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców	Ośrodki edukacyjne			Brak danych	WFOŚiGW, FEWiM 2021-2027, środki własne, środki krajowe	-
RAZEM					14 966 988,31	13 180 034,46	28 147 022,77		

źródło: dane Miasta, dane Starostwa Powiatowego w Bartoszycach, dane internetowe

3.3. Wskaźniki realizacji programu

Tabela 4 przedstawia planowane i osiągnięte na koniec 2022 r. wskaźniki realizacji celów programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce.

Tabela 4 Wskaźniki realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce					
Obszar interwencji	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Wartość wskaźnika		
			Bazowa (2020)	Osiągnięta (2022)	Docelowa (2030)
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Liczba zrealizowanych projektów z zakresu OZE w okresie 2021-2030 (szt.)	dane własne	-	3	8
	Długość sieci ciepłowniczej (km)	GUS	13,9	13,9	>13,9
	Długość sieci gazowej (km)	GUS	64,09	64,813	>64,09
	Liczba zrealizowanych projektów dotyczących modernizacji, przebudowy dróg w okresie 2021-2030 (szt.)	dane własne	-	7	15
	Długość ścieżek rowerowych (km)	GUS	4,3	7,6	≥4,3
Zagrożenia hałasem	Długość wyremontowanych nawierzchni w okresie 2021-2030 (km)	dane własne	-	1,189	8
Gospodarowanie wodami	Liczba JCWP rzecznych, których stan oceniono jako dobry	WIOŚ	0	0	>0
	Liczba zrealizowanych projektów dotyczących małej retencji i/lub redukcji zasklepienia powierzchni	dane własne	-	0	2
Gospodarka wodno-ściekowa	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem (hm ³) (dopuszczalny wzrost zgodny ze wzrostem PKB krajowego)	GUS	965,9	934,4	≤965,9
	Długość sieci kanalizacyjnej (km)	GUS	53,5	54,4	≥53,5
	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków (%)	GUS	100	99,8	100
	Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (%)	GUS	99,6	99,6	≥99,6
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Masa wytworzonych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca [kg/M] (dopuszczalny wzrost zgodny ze wzrostem PKB krajowego)	GUS	373	389	≤373
	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów (%)	GUS	38,3	37,5	≥38,3
	Osiągnięcie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości minimum 55% masy wytworzonych odpadów komunalnych w 2025 r. i 60% w 2030r.	Sprawozdanie gminy	-	osiągnięty	osiągnięty
Ochrona zasobów przyrodniczych	Poziom lesistości (%)	GUS	5,0	5,0	≥5,0
	Powierzchnia parków, zieleni i terenów zieleni ulicznej i osiedlowej ogółem (ha)	GUS	74,22	89,92*	≥74,22
Zagrożenia poważnymi awariami	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii	PMŚ, WIOŚ	-	0	0

* za 2021 r. (za 2022 r. nie były dostępne na dzień opracowania sprawozdania)

opracowanie: Biuro Doradcze EkoINFRA

4. WNIOSKI I ZALECENIA

1. Łącznie na realizację zadań własnych POŚ w latach 2021-2022 Miasto Bartoszyce wydatkowało ponad **17,2 mln zł**.
2. Wszystkie zadania, za których realizację jest odpowiedzialne **wyłącznie** Miasto Bartoszyce, były realizowane zgodnie z planem.
3. Największe nakłady poniesiono na realizację zadań z kierunku interwencji *P.3 Zmniejszenie emisyjności w transporcie oraz zwiększenie dostępności i atrakcyjności transportu publicznego* – ponad 11,2 mln zł (rys. 1.). Projektem największym pod względem wartości z tego kierunku interwencji był projekt: „Przebudowa ul. Broniewskiego - 2 etap” (1.762.260,97 zł, dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg). Znaczące wydatki poniesiono na dofinansowanie transportu publicznego (1.764.284,23 zł).
4. Drugie w kolejności są nakłady poniesione na realizację zadań z kierunku *P.2. Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z produkcji ciepła* – ponad 4,5 mln zł – przede wszystkim realizacja projektu „Remont i modernizacja wraz z wyposażeniem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bartoszycach”, która kosztowała 1.278.678,63 zł (zadanie dofinansowane dotacją - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego). Ważnym zadaniem była również „Przebudowa i adaptacja byłego dworca kolejowego w Bartoszycach”.
5. Najważniejsze efekty rzeczowe realizacji zadań własnych POŚ:
 - liczba obiektów poddanych termomodernizacji: 3 obiekty,
 - liczba zrealizowanych projektów dot. modernizacji dróg: 7 projektów,
 - długość dróg poddanych modernizacji: 1.189 m,
 - liczba zrealizowanych projektów dotyczących modernizacji oświetlenia: 2 projekty,
 - zrealizowano nasadzenia: 293 szt. drzew, 151 szt. krzewów,
 - przeprowadzono 67 akcji edukacyjnych, w których wzięło udział 4131 uczestników.
6. Możliwe do ustalenia koszty realizacji zadań monitorowanych wyniosły w latach 2021-2022 ponad 27,7 mln zł. Największym możliwym do ustalenia pod względem wartości (6.695.942,90 zł) był projekt „Poprawa efektywności energetycznej poprzez kompleksową termomodernizację 12 budynków mieszkalnych będących w zasobach SM Budowlani w Bartoszycach”, realizowany przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Budowlani”. Realizacja projektu przyniosła efekty w postaci termomodernizacji budynków o powierzchni użytkowej 19,96 tys. m², a co za tym idzie zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery (redukcja pyłów 37,685 Mg/rok). Projekt otrzymał dofinansowanie z RPO WiM.
7. Znaczne wydatki ponosiła również spółka miejska COWiK – zarówno w zakresie systemu ciepłowniczego, jak i gospodarki wodno-ściekowej – łącznie ponad 3,66 mln zł.

8. Wg stanu na koniec 2021/2022 r. należy zwrócić uwagę na następujące wskaźniki:
- Liczba badanych JCWP rzecznych, których stan oceniono jako dobry – miasto samodzielnie nie ma dużego wpływu na osiągnięcie tego wskaźnika, na jego osiągnięcie składa się suma wszystkich działań związanych z ochroną wód prowadzonych przez wiele podmiotów.
 - Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków spadł do 99,8%. Jednak spadek ten wynika najprawdopodobniej z przeliczeń dokonywanych przez GUS, dotyczących liczby ludności. Z raportu z realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, który jest corocznie składany Wodom Polskim wynika, że dostęp do oczyszczalni ścieków w Aglomeracji Bartoszyce pozostaje na niezmiennym poziomie.
 - Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów: wartość w stosunku do 2020 r. zmniejszyła się o 0,8 punktu procentowego (wynosi 37,5%). Jest to spadek niewielki, ale tendencja jest niepokojąca.
9. Pozostałe wskaźniki realizacji POŚ wg stanu na koniec 2022 r. (w niektórych przypadkach 2021 r.) są na zadowalającym poziomie, dobrze rokującym co do osiągnięcia poziomu docelowego.